

SLOVENEK

Naročnina
za državo SHS;
do preklica:
a) na polti mesečno Din 14
b) dostavljen na dom
mesečno 12
za inozemstvo:
mesečno Din 23
Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji Din 20
v inozemstvu 40
Mesečna priloga: Vestnik SHS

Cene inseratom:
Enostopenjski petlin vrsta mali
oglas po Din. 1.— in Din. 1.50
veliki oglas nad 45 mm vi-
šine po Din. 2.—, poslana št.
po Din. 3.—.
Pri večjem naročilu popust.
Izbeja vsak dan izvzemih
nemeditelja in dneva po praz-
niku ob 5. uri zjutraj.
Poština plačana v gotovini.

Političen list za slovenski narod.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/21.
Ker opisi se ne vračajo; neizbrana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. tel. št. 50, uprava. št. 322.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne bran.
Ljubljanske št. 650 za naročnike in št. 349 za oglase,
zagreb 39.011, sarajev 7363, praško in dunaj. 24.797.

Dr. A. Gosar:

Naša avtonomija.

G. dr. Malnerič je priobčil v predzadnjem Avtonomistu članek »Avtonomija brez posebnih, lastnih izvrševalnih organov?« V tem članku povdarja z Lovrencom Steinom, da morajo organi samoupravnih teles imeti svoje pravice iz njihovega (samoupravnih teles) lastnega prava, ne pa v imenu vladarja. Na podlagi tega kritikuje avtor avtonomistični načrt Jugoslovanskega kluba ter prihaja do zaključka, da »bo prav, ako tudi Jugoslovanski klub svoj politični program revidira«.

Vprašanje, ki ga je dr. Malnerič načel, je brezdvoma zanimivo in vredno, da bi se z njim nekoliko obširneje bavili. Toda za to v dnevnem časopisu ni prostora. Ker pa je avtor prišel na podlagi kratkega razmotrivanja do dozdevno pravilnega zaključka, da je avtonomistični program Jugoslovanskega kluba potreben revizije, ter je vrgel v široko javnost misel, ki po mojem mnenju nikakor ni tako jasna in očitna, kot se zdi po njegovem članku, naj mi bo dovoljeno, da poskusim na kratko pojasniti, v koliko je njegova kritika pravilna in v koliko ne.

Misel, da morajo organi samoupravnih teles imeti svoje pravice iz njihovega lastnega prava, ne pa v imenu vladarjev, je popolnoma pravilna. Ta misel je tudi v načrtu Jugoslovanskega kluba povdarjena v stavku, ki ga g. dr. Malnerič sam navaja, namreč »Predsednik pokrajinske vlade in njeni člani so odgovorni v vseh avtonomnih zadevah pokrajinski skupščini.« Temu bi bilo treba zaradi večje jasnosti dodati iz načrta še takoj naslednji stavek: »Proti njihovim rešitvam v avtonomnih zadevah ni dopustna nobena pritožba izvzemih na pokrajinsko upravno sodišče.« Mislim, da je v tako striktno določeni odgovornosti samoupravnih organov v vseh avtonomnih zadevah izključno nasproti pokrajinski skupščini jasno izraženo, da imajo ti organi svojo pravico »iz lastnega prava samoupravnih teles in ne v imenu vladarja.«

Seveda nastane tu navidezna težava, ker imenuje — kakor opozarja g. dr. Malnerič — po načrtu Jugoslov. kluba predsednika pokrajinske vlade vladar na predlog ministrskega sveta — toda le »izmed treh kandidatov, ki jih je določila iz svoje srede pokrajinska skupščina«. Iz te zadnje podčrtane določbe se vidi, da je imenovalna pravica vladarja ohranjena, da je v resnici ne pomeni nič drugega kot pravico izbrati onega, ki ji je izmed treh od pokrajinske skupščine predloženih kandidatov najljubši.

Je pa ta vpliv vladarja ozir. ministrskega sveta na imenovanje predsednika pokrajinske vlade utemeljen v tem, ker stoji predsednik »na čelu vse civilne državne uprave v pokrajini.« Ako zahtevamo, da poveri država izvrševanje svojih upravnih poslov v pokrajini organom pokrajinske samouprave, potem je naravno, da ji priznamo tudi primeren vpliv na njihovo imenovanje.

Tudi odgovornost predsednika in članov pokrajinske vlade v poslih državne uprave ministrskemu svetu, oziroma resortnim ministrom, ki se zdi dr. Malneriču s pojmom samouprave nezdržljiva, je povsem naravna. Kadar vrši kdo samoupravne posle, za katere je dobil mandat od pokrajinske skupščine, odgovarja, samoposebi razumljivo, nji, kadar pa vrši državne funkcije, ki mu jih je poveril pristojni minister, odgovarja njemu. To je brezdvomno logično. Vprašanje je samo, če je res, da morajo biti samoupravni izvrševalni organi — kakor zahteva to dr. Malnerič — posebni lastni organi, ki so odgovorni samo organom samoupravnih teles.

Tu stojimo pred alternativo: ali moramo sprejeti ustanovo »dvostranih organov«, ki vršijo vzporedno samoupravne in državne posle ter so vzporedno odgovorni v prvem slučaju najvišjim samoupravnim v drugem pa najvišjim državnim organom, ali pa se moramo odločiti za dvostrani upravnih sistem, po katerem bomo imeli v vseh instancah (izvzemih najvišjo, državno) dvojne urade državne in samoupravne. Tako je bilo v

Avstriji in to je uvedla tudi vidovdanska ustava.

Teoretično je možno oboje in ne vem s čim bi mogel dr. Malnerič dokazati svojo trditve »da izvršilen organ samoupravnega telesa (pa) ne more biti obenem nadzorovalni organ preko samoupravnega telesa«. Da bi služba samoupravnega organa tako absorbirala vse njegove moralne sile (za to gre namreč v prvi vrsti) tako, da ne bi mogel, oziroma smel poleg nje vršiti nobenih poslov državne uprave, to se menda ne bi dalo trdit. Druga odločilnega teoretičnega razloga za to ekskluzivnost pa ne najdem.

Gotovo je idealnejše in samoupravnemu duhu bolj odgovarjajoče, ako so izvrševalni organi samoupravnih teles samo samoupravni organi in nič drugega. Toda življenje, zlasti politično, ni tako enostavno, da bi se dalo vselej reducirati na kratko in preprosto formulo najčistejše samouprave. To je bilo mogoče na Angliškem, pa še tam le začasno. Danes posega državna upravna oblast tudi tam polagoma navzdol v lokalno upravo, kjer ni imela koncem 18. stoletja še nobenega neposrednega vpliva in tudi nobenih posebnih državnih upravnih organov. Pri nas pa bo potreba državne uprave tudi v lokalnih instancah gotovo še dolgo — ako ne vedno — obstojala. Zato bomo, ako bomo — kakor hoče to dr. Malnerič — vztrajali na popolnoma ekskluzivni lokalni samoupravi, ki ne bo smela imeti z državnimi posli nobenega opravka, morali dopustiti, da bo imela državna oblast v naši deželi in v naših okrajih svoje posebne, samo nji odgovorne organe, ki bodo vršili njene posle izključno in strogo po njenem ukazu, ter bodo — kar smo v Avstriji dobro občutili — obenem marljivo nadzirali poslovanje samoupravnih organov in poročali o njem na višja mesta. Vprašanje, ali bodo zato po zakonu upravičeni ali ne, je praktično brez pomena. S tako delitvijo upravnih uradov v državne in samoupravne se ne le ves upravnih aparat podružuje, marveč se tudi stalno zastruje tisto nepotrebno nasprotje med državnim in samoupravnim delokrogom, ki je značilno, zlasti za nemško gosposko — birokratično upravno naziranje, ki pa je tuja zares samoupravnemu duhu angleškega selfgovernment-a.

Ako pripomnimo k temu, da je samoupravni delokrog pokrajine po načrtu jugoslov. kluba tako širok, da je državni upravi prepuščenih le jako malo poslov, potem mislimo, da ni v »dvostranosti« samoupravnih organov nobene nevarnosti zato, da bi se morda kdaj sprevergli v dejanske državne funkcionarje. Nasprotno ta »dvostranost« jim omogočuje, da se bodo tudi državni posli v pokrajini vršili po šegah in intencijah domačega prebivalstva. Ta navidezna nevarnost za samoupravo je tem manjša, ker je vse uradništvo po tem načrtu odgovorno izključno pokraj. vladi.

Končno še dve pripombi:
Gosp. dr. Malnerič ima prav ko trdi, da v spodnji upravni splošni ne more biti izvrševalni organ samouprave. Pravzaprav tudi v demokratičnih državah ni mesta za »vlade« — ali pa je morda ta izraz tekem časa dobil drug pomen, ki se loči od prvotnega. Po mojem mnenju je tako — vendar se je od jugoslov. kluba večkrat povdarjalo, da je »vlada« v njegovem načrtu postranska stvar, gre le za njeno ustavo, njene pravice in njeno odgovornost. — Podobno velja tudi glede izraza »avtonomija«. Dr. Malnerič trdi, »da v pravem smislu besede 'avtonomija' ne moremo govoriti o zakonodaji, ampak le o upravnih aktih«. To je lahko res, lahko pa tudi ne, kakor pač besedo tolmačimo. (Njen prvotni pomen bi govoril celo proti dr. Malneriču.) In če pravi avtor dalje, »budeženost na zakonodajni moči pa označuje že pot v — federalizem«, ima tudi prav. Seveda ni to nikako zlo, pač pa kaže, da bi bilo zgrešeno, ako bi se obesili na en sam izraz, pa naj si bo to »avtonomija« ali »federalizem«, marveč je potrebno, da vedno in povsod točno povemo, kaj hočemo. Ravno v tem tči tudi hiba dr.

Malneričevih izvajanj, da se naslanjajo na nek teoretično sicer čist (še preveč!) pojem samouprave, kateremu na ljubo pa po moji sodbi nikakor ne bo treba jugoslov. klubu revidirati njegovega programa.

Pač, če dodam temu svojo čisto osebno mnenje, potem trdim, da je potrebno eno, namreč povedati jasno in odločno, da

je načrt jugoslov. kluba naša minimalna zahteva. Toliko mislimo, da so nas izkušnje zadnjih let izučile, da od teh zahtev, ki jih je predložil jugoslovanski klub, ne moremo in ne smemo v nobeni količini važnejši stvari niti najmanj popustiti, marveč moramo gledati, da rajši dosežemo — če bo le mogoče — še kaj več.

Ekspoze poljskega ministrskega predsednika.

SIKORSKI ZA POLJSKO-FRANCOSKO PRIJATELSTVO. — PROTEST PROTI ZASEDBI MEMELA. — OBVEZNOSTI TREBA IZPOLNITI.

Varšava, 19. jan. (Izv.) Na današnji plenarni seji sejma je imel Sikorski daljši ekspoze, v katerem je izvajal: Poljska želi mir na podlagi mirovni pogodbi. Posebno bo gojila poljsko-francosko prijateljstvo. Glavna garancija za evropski mir pa je prijateljstvo med Anglijo in Francijo. Z Ameriko, Italijo in z Japonsko bo Poljska obdrževala prijateljske zveze. Sporazum z Romunijo je rodil že dobre plodove za oba dela. Konkordat z Vatikanom, na čegar prestolu sedi vzvišeni cerkveni knez, ki je po-

kazal že toliko simpatij za Poljsko, je vlada prevzela od prejšnje vlade in bo kmalu zaključen. Razmerje med Poljsko in Malo antanto se bo uredilo na podlagi medsebojne dobrohotnosti. Protestirala pa bo vlada pri svetu poslanikov proti nepravilni zasedbi Memela po Litvancih. Od Nemčije in Rusije pa bo Poljska zahtevala, da se držita sklenjenih pogodb in izpolnita prevzete obveznosti. Poljska bo z ostalimi državami vred rada sodelovala pri konsolidaciji Evrope.

Stojan Protić v ofenzivi.

Belgrad, 20. (Izv.) Včeraj je imel Stojan Protić v Kruševcu velik shod, na katerem je razvil svoj program. Opisal je svoje politično delovanje in navedel vse glavne momente iz tega delovanja. Dokazal je, da je deloval v smislu radikalnega programa in končal z ugotovitvijo, da delo sedanjih oficijelnih voditeljev radikalne stranke ni delo po programu radikalne stranke, ampak nekaj, kar je škodljivo za radikalno stranko. Soglasno so bile sprejete resolucije, v katerih se zahteva, da se naj znani proglas glavnega odbora radikalne stranke, ki odgovarja na proglas Stojana Protića, umakne, glavni odbor pa mora izdati izjavo, da je bil ta proglas prenapljen. V resoluciji se dalje poziva glavni odbor radikalne stranke, da spremeni svojo dosejano politiko in da se postavi na stališče Stojana Protića. Končno je shod soglasno izrazil Stojanu Protiću popolno zaupanje. Resolucije so se poslale glavnemu odboru radikalne stranke. Shod je prav dobro uspel.

RAPALSKA POGODBA PRED RATIFIKACIJO.

Belgrad, 20. jan. (Izv.) Zunanji minister dr. Ninčić je danes odposlal v Rim sklepe konferenc, ki so se vršile radi rapalske pogodbe v predsedstvu vlade. Italijanski ministrski predsednik Mussolini je namreč zahteval, da se mu sporoči mnenje naše vlade. Dr. Ninčić je sedaj poslal ves materijal v Rim. Po Mussolinijevem zatrdilu bo italijanska vlada parlament v začetku februarja ratificiral rapalsko pogodbo.

URADNIŠKO VPRAŠANJE.

Belgrad, 20. jan. (Izv.) Glede uradniškega vprašanja prevladuje v finančnem ministertvu mišljenje, da se uradnikom lahko ustreže. Včeraj se je v finančnem ministertvu zglasila deputacija uradništva, ki je predložila svoje zahteve. Finančni minister je danes predložil ministrskemu svetu izdelan predlog za izenačenje draginskih doklad v celi državi. Po tem predlogu skupna vsota ni tako velika, da se ne bi moglo najti kritja.

INFORMACIJSKI URAD.

Belgrad, 20. jan. (Izv.) Vlada bo ustanovila informacijski urad, ki bo izdajal komunikacije za zunanje liste, da bodo točno inoformirani o naših političnih in ekonomskih vprašanjih.

VES DENAR V BELGRADI

Belgrad, 20. jan. Na današnji seji ekonomsko-finančnega odbora ministrov so razpravljali o likvidaciji gospodarske komisije za demobilizacijsko blago v Sloveniji. Postana je bila v Ljubljano posebna komisija, ki je pregledala delovanje. Na podlagi referata te komisije je bilo sklenjeno, da se mora v bodoče ves denar te komisije poslati direktno direktriji plena v Belgrad in da se ne sme brez dovoljenja te direktije ničesar prodati.

Oklic srbskih zemljoradnikov.

Belgrad, 20. jan. (Izv.) Zemljoradniki so danes izdali svoj proglas na ljudstvo. V prvem delu proglasa se kritizira delovanje vseh dosejanih vlad, posebno pa demokratske in radikalne stranke. V drugem delu prinaša proglas program zveze zemljoradnikov o ustanovitvi kmetijske zadrugne države. Glede zunanje politike zahteva proglas, da se ustvari prijateljske zveze z vsemi slovanskimi državami, z ostalimi državami pa dobri medsebojni odnošaji. Proglas zavzema ostro stališče proti vidovdanski ustavi, ki nasprotuje zemljoradniškemu programu. Proglas povdarja prijateljstva hrvatskih in srbskih kmetov.

KONGRES SOC. DEM. STRANKE.

Belgrad, 20. (Izv.) Danes se je nadaljeval kongres socialno demokratske stranke. Kongres bo jutri zaključen in bodo nato objavljene sprejete resolucije.

Predlog velesil Bolgariji.

BOLGARIJA DOBI V NAJEM DEL MORSKE OBALE.

Lausanne, 20. jan. (Izv.) Velesile so stavile Bolgariji predlog, na podlagi katerega bi Bolgarija dobila za dobo 99 let del morskobali od Dedeagača do Makrija. Ta obala bi stala pod bolgarsko oblastjo. Železnica do Dedeagača pa bi stala pod kontrolo posebne mednarodne komisije.

Nespremenjen položaj ob Ruhri.

NEZLOMLJEN ODPOR NEMCEV.

Essen, 20. jan. (Izv.) Koksarno »Bergmannsglück« so zasedle francoske čete. V Mühlheimu na Ruhri so zahtevali Francozi oddajo knjig. Uradniki so to zahtevo odklonili.

Saarbrücken, 20. jan. (Izv.) Vladna komisija za saarsko ozemlje je prepovedala vsa javna zborovanja in zabranila v občinah in v samoupravnih telesih vsako politično debato. Ta prepoved je izzvala med prebivalstvom silno ogorčenje.

Pariz, 20. jan. (Izv.) »Petit Parisien« poroča k položaju ob Ruhri, da so francoske nasilne odredbe včeraj naletele na hujši odpor kakor prejšnje dni. Zablembi državnih rudnikov severno od Essena bi imela slediti zaplemba koksarne v Recklingshausenu. Zankrat pa so se Francozi zadovoljili samo z eno koksarno.

Essen, 19. jan. (Izv.) Danes so začeli zaplenjati državno imovino. Razburjenje med delavstvom je velikansko. Delavstvo energično zahteva odhod vojakov in grozi s štrajkom.

Gladbeck, 19. jan. (Izv.) Rudarji rudnikov »Müller« so danes ustavili delo, ker so Francozi zaprli ravnatelja tajnega svetnika Raifeisena.

Berlin, 19. jan. (Izv.) Društvo berlinskih hotelirjev je sklenilo odslej le priproste jedi oddajati. Francoskih in belgijskih gostov ne bodo sprejemali.

Essen, 20. januarja. (Izvirno) Vsled dohoda francoskih čet v podružnico nemške državne banke so uradniki takoj prenehali z delom. Uradništvo privatnih bank je sledilo njihovem zgledu.

NADALJNE ARETACIJE.

Essen, 20. januarja. (Izvirno) Francoški general Bournot je dal zapreti šest nemških veleindustrijev in jih odpeljal v Düsseldorf.

Berlin, 20. januarja. (Izvirno) Francozi so ob Ruhri zaprli rudniškega ravnatelja Klingelmana, vsled česar so delavci prenehali z delom.

Düsseldorf, 19. jan. (Izv.) Ravnatelj državnih podjetij v Recklingshausenu so francoske oblasti zaprle in podjetja z vojniki zasedle.

GROZNJA OBRATNEGA SVETA.

Recklingshausen, 20. jan. (Izv.) Obratni rudniški svet je protestiral proti zasedbi rudnika in zahteva takojšnjo odpustitev zaprtih uradnikov in delavcev na svobodo. Svet je izjavil, da pod komando francoskih bajonetov delavci ne bodo delali, ampak se bodo poslužili drugačnih sredstev.

ZASEDANJE DRŽAVNIH BANK SE NADALJUJE.

Frankfurt, 20. jan. (Izv.) Podružnice nemške državne banke v Wormsu in v Trieru so Francozi danes zasedli.

Slovenski Čičkovi.

Sijajen zgled, kako se vedoma in hotoma od strani izvestnih politikov demoralizuje javno življenje in mišljenje, nam nujna »Jutro« od 20. januarja t. l.

Za nikogar ni bilo nikoli nobenega dvoma o tem, da demokratska stranka v naši državi zastopa veleindustrialno, veletrgovsko in velebančno buržuazijo prav tako kakor liberalne stranke, katere so si po vojni povsod nadele ime »demokratske«, v vseh deželah Evrope. Jugoslovanska demokratska stranka je v vladi in izven nje dosledno podpirala interese velikega kapitala in velikih pridobitnih krogov. Uvoz in izvoz, carino, davčno politiko, vse je po teh interesih uravnila. Posledica tega je bilo rastoče osiromašenje delavca, inteligenčnega proletarca ter kmeta. Najbolj očito se je gospodarska politika zastopnikov velekapitala kazala v divji valutni špekulaciji. Ta špekulacija je dinar vodila do progresivnega padanja, ki ni prizadevalo nobene škode špekulantom, se razume, ampak nepremočnim slojem, dokler nismo padli v Curihu na 300. Socialna politika demokratskih vladinovec je bila temu primerna. Ljudi sovražniki vsake socialne reforme in moderne delavskovarsvene zakonodaje so se brigali samo za to, da osredotočijo v centralno kaso prispevke delavcev in uslužbencev v režimske strankarske svrhe. Ravnotako so pospeševali osiromašenje uradništva, da bi na račun širokih slojev delovne inteligence državne dohodke uporabljali za utrjevanje klike. Intimna zveza naše slovenske demokracije in njena popolna odvisnost od izvestnega velebančnega koncerna sta pa itak tako znani, da bi se reklo nositi vodo v morje, ako bi o njej še kaj več pisali.

Kljub vsemu temu pa se »Jutro« ne pomišlja zdaj pisati o »boju«, ki ga vodi demokratska stranka v naši državi proti gospodstvu kapitala. Ono zdaj ljuto napada »veleagrarno in bankarsko mafio« in ji očita njene »neizmerno zaslužke«. Ljudstvu boče natveziti, da se demokrati zdaj pripravljajo na junaški mejdan, da »zrušijo velekapital«. Zgražajo se nad ka-

SMODNIK.

Langendroer, 20. jan. (Izv.) Včeraj zvečer ob devetih je francoska straža ustrelila bolniškega strežnika Kowalskega, ko se je vračal domov.

ANGLEŠKI PREMOG ZA NEMČIJO.

London, 20. jan. (Izv.) V južnem Walesu je nemška vlada naročila velikanske množine premoga.

MISLENJE AMERIKE.

Washington, 19. jan. (Izv.) Ameriški državni departament izjavlja z ozirom na razgovor med Hughesom in Jusserandom, da Hughes francoskega nastopa ni odobraval.

ITALIJA PRIPOROČA PREVIDNOST.

London, 19. jan. (Izv.) Reuter javlja, da laška vlada ni podvzela nikakih korakov, da posreduje med Francozi in Angleži. Pač pa je svoje zaveznike opozorila, da smatra položaj v zasedenem ozemlju za skrajno nevarno. Zato je predlagala laška vlada, da naj se ukrenejo nadaljnji koraki le po temeljitem pretresu.

SKLEPI MEDZAVEZNIŠKE KOMISIJE.

Düsseldorf, 19. jan. (Izv.) Od medzavezniške komisije sklenjene ukrepe zasedbe raznih rudnikov so odobrili belgijski in francoski zastopniki, docim se je angleški zastopnik glasovanja vzdržal.

tastrofalnim padcem dinarja ter obžalujejo naraščanja draginje. Najhujše pa jim je — v kakšni zvezi je neki to s padanjem dinarja? — da je penzioniran gospod Adolf Ribnikar. Zato se seveda mora zrušiti sedanjí radikalni režim, da se vsedejo k vladni mizi zopet — demokrati v družbi z radikalí ter potem začno svoj neizprosni boj zoper kapitalizem...«

To je tista demoralizacija, ki se na ta način kakor strup razliva po našem javnem življenju. Če stranka, ki je vedno in dosledno z dušo in telesom zastopala interese velepridobitnih krogov, zdaj naenkrat udarja na proletarski boben, če meče krivdo za svoje grehe na druge, če v volivne namene zataji vso svojo ideologijo, začasno namreč, potem je to politična nemoralnost prve vrste. Kdo pa je, da samo eno reč omenimo, poglaviti krivec padanja dinarja? Ali ne demokratska stranka? Saj je pod njeno sovlado z radikalí konstantno padal in sicer vsled njihove gospodarske, notranje in zunanje politike. Kako se hočejo zdaj demokrati svoje odgovornosti za svojo bivšo sovlado otresti? In ali ni sedanjí katastrofalni padeč naravnost rezultat znane špekulacije demokratskega Plavšiča z ameriškimi dolarji? Ta Plavšič, ki je pri tem mnogo zaslužil, sedaj celó na demokratski listi kandidira! Dolarje so zapravili, novih pa nam Amerikanci več ne dajo — lepa politika, ki jo je inauguriral veledemokrat Kumanudi! Zdaj pa je seveda vsega kriv Stojadinovič...

To je potem zgled, po katerem se ravna drugi taki špekulanti, ki mečejo raz sebe svojo preteklost, zatajijo svoj življenjski program in oblečejo novega, katerega so preje za žive in mrtve pobijali. Tako se porajajo iz vladateljnosti in osebnega koristoljublja nove stranke in novi »programi«. Ljudstvo se smatra za tako neumno, da bo vse verjelo. Zagrizeni reakcionarji prodajajo »socialne« programe, pa tudi narobe se godi, kakor kaže. Za vsem pa stoji stiski koruptni Belgrad, ki kakor Čičkov kupuje povsod mrtve duše. Čimbolj se širi politična mlakuža, temveč si upa žeti vladajoča gospoda.

To je slika razmer, ki jih skušajo ustvariti sovražniki slovenskega ljudstva in njega krščanske kulture. Toda Čičkovi

pri nas ne bodo uspeli. Zgodilo se jim bo kakor Gogoljevemu Čičkovu, ki je, pokrit s sramoto, moral od poštenih ljudi bežati. Vsem Čičkovom se je na Slovenskem tako godilo, počeni od Dežmana. Zgodi se tako tudi modernim, bodisi demokratskim, »kmetijskim« ali radikalnim. Pokazalo se bo 18. marca.

Fašizem in Italijanska ljudska stranka.

Rim, 20. januarja. Pred dvema dneva ma so se pri ministrskem predsedniku Mussoliniju vršili pogovori o odnošajih med fašizmom in ljudsko stranko. Poročala sta podtajnik v ministrstvu za javna dela Gay in ravnatelj lista »Corriere d'Italia« Gentili. Kakor poročajo, se ti odnošaji razvijajo zelo ugodno. Na vsak način treba ljudsko stranko prištevati med stranke, s katerimi mora fašizem povsodi sporazumno delovati. Temu mnenju se je pridružil tudi Mussolini in prosil oba poročevalca, naj nadaljujeta svoje delo za čim izkrenejšo zblizanje obeh strank v Markah.

Dalje objavljajo listi o istem predmetu izjava bivšega ministra za šolstvo Anila, ki je naglasil, da temelji program ljudske stranke na treh točkah: 1. Krščanska podlaga v zakonih. 2. Upravna preosnova države. 3. Novo razmerje med delom in kapitalom. Vse to je pa v bistvu tudi program fašizma, dasi v njem ne manjka elementov, ki stranki ločijo. Ljudska stranka smatra za svojo dolžnost, da ne ovira fašizma v njegovem prizadevanju za obnovo najvišjih domovinskih vrednot.

Zelo važne izjave je podal te dni tudi politični tajnik ljudske stranke don Sturzo. Govoril je v Neaplju o takojimenovanem »južnem vprašanju« in naglasil, da med južnimi pokrajinami in državo še danes, 50 let po ujedinjenju, obstoja razkol. Rim južnih pokrajin notranje ni znal ujediniti, a vlade so v parlamentarnih spletkah izrabljale zaostalost juga na korist industriji gornjih in srednjih pokrajin. Tudi zunanja politika Italije je bila zgrošena. Zamudil se je Tunis, a tudi sedaj strmi Italija kakor začarana v severni Jadran, kjer bi bila mogla v splošnem položaju doseči srečnejšo rešitev, nego jo je našla v Rapallu in St. Margheriti. Južne pokrajine neobhodno potrebujejo ozadje, segajoče od severne Afrike do Albanije in od Španije do Male Azije. Južne pokrajine morajo tvoriti sredozemsko središče, v to pa je treba ustvariti tudi notranje pogoje: rešiti se mora delavsko vprašanje, dvigniti zdravstveno in moralno razmere, izboljšati kmetijstvo in odpraviti nepismenost. Jug se da rešiti le z južno miselnostjo.

Po govoru don Sturze so fašisti privedili proti njemu nekoliko demonstracije. V političnih krogih ugibajo, da se ljudska in fašistična stranka pogodita tako, da bo prva imela svoj delokrog na jugu, druga pa na severu.

Politične vesti.

+ G. Pucelj — »nacionalni borac«! Dva narodna borca sta g. Pucelj, mesar iz Vel. Lašč in g. Rosulek, prekajevalec mesa v Belgradu, Terazije, hiša g. Pašiča. O teh dveh mesarjih in »narodnih borcih« poroča belgrajska »Politika« sledeče: »G. Ivan Pucelj, poljedelski minister na razpoloženju in mesar iz Slovenije, je vložil na vlado prošnjo, da se mu vsteeje v pokojnino kot službena leta vsa leta od 1896. l. dalje pa do danes (torej 25 let). Svojo prošnjo opira na okolnost, da je bil »nacionalni borac«, ki je pripomogel k temu, da so se Slovenci obdržali, ne samo materijelno z

izdelovanjem klobas »prima kvaliteta«, ampak tudi z duševno hrano, namreč z novelami, poslužujoč se enkrat noža, enkrat peresa, enkrat pa škarij. — Kakor izvemo, bo ravno tako prošnjo vložil na vlado tudi g. Rosulek, ki ima poleg zaslug, ki dišijo njegovoga tovariša iz Slovenije, še sledeče: »Nad 20 let že dela v hiši g. Pašiča in je poleg tega vzdrževal skozi desetletja srčne vezi med dvema bratskima narodoma (g. Rosulek je Čeh), med našim in čehoslovanskim, tako da je končno prišlo do zvezne pogodbe med Belgradom in Prago.«

+ G. Pucelj se pritožuje. »Vremec javlja, da je g. Pucelj obiskal te dni ministra notranjih zadev Vujičića, da potestira proti zlorabam pri volitvah od strani velikih županov v Sloveniji. Zlorabe se še niso pričele vršiti v polnem jeku, toda g. Pucelj ve, da gotovi strankarji pritiskajo na velike župane in na okrajne glavarje, naj jim gredo na roko pri agitaciji in pri sklicevanju shodov. — Za to »priznanost« se bo g. Hribar oziroma g. dr. Baltič g. Pucelju gotovo prav lepo zahvalil.

+ Oboroževanje v Italiji. Minister za mornarico zahteva za vzdrževanje vojnega brodograja letno 50 milijonov lir. To zahtevo utemeljuje s potrebo izdatne zaščite italijanske obale v Tirenskem morju, ki je najbolj izpostavljena sovražnim akcijam, potem pa z možnostjo blokade cele Italije, kar bi imelo za posledico splošno lakoto v Italiji.

Volivna borba.

VOLIVNO GIBANJE V PREKMURJU.

Shod v Križevcih. Dne 6. jan. se je vršil pomenljiv shod Klekove stranke v Križevcih, kjer je sedež velike evangelijske župnije. Prišlo je na stotine evangeličancev. Shod je otvoril evangelijski bogoslovec Leopold Hari iz Panovec, ki se je izjavil za krščansko stranko Josipa Klekla. Razen strankinega tajnika je govoril Jožef Horvat, mladenič iz Bogojine. S svojim domačim vlnudnim govorom je navdušil vse zborovalce. Zborovalci so govornike pogostili, jih povabili zopet na shod, križevske mladenke pa so spremljale govornike prihodnji dan na zborovanje v Gornje Petrovce.

Kukovec-sokol-madžaron. Kukovec tiškani priganjač »Morszka Krajina« piše v mažarsčini, da bo njim ime madžaron enkrat najlepše ime in da bodo na to ponosni. Upajo še seveda, da pridejo kdaj pod Ogrsko. List o poslancu Kleklu ne piše drugega ko napade. Priobčil pa je vest, da se je g. Klekl zahvalil ministru Ninčiču, da se je brigal za prekmuske meje. To je priobčil le radi tega, da bi se prikupil mažaronom. Urednika tega lista ima zdaj Kukovec na verigi, da ga vodi po shodih, kakor so ga prej imeli kot mažarona v mariborskem zaporu isti demokrati. Demokrati, kje je vaš »Sokol«, kje je vaš »Orjunac«?

Minister Zupanič Fortesira. Pripeljal se je h Kukovecemu kandidatu, Stefanu Kiharju sam minister Zupanič, da bi ga pregovoril, naj pusti demokratsko kandidaturu in naj kandidira za radikalno stranko. Za Kukovec se gre razgaljal sam gospod minister SHS svoje »čiste jugoslovaniščine« v Prekmurje. »Jutrovo« poročilo ne pove, ali je govoril Zupanič v cirilici. Menda ne, ker Stefan Kihar razume in piše le mažarski pravopis.

v Socialno-demokratske kandidature. Socialni demokratje bodo postavili kot kandidate: v Belgradu dr. Košaniča, v Vojvodini prof. Divca, v Sremu g. Korača, v Zagrebu pa Bukšega. Dragiša Lapčević baje ne bo nikjer nastopil. V Sloveniji se bje ljut boj za prvo mesto med dr. Korunom in med g. Bernotom.

Franc Onič:

Naš klic.

Vsakdo, ki je vesten in pravičen v svojem srcu, ne zataji ničesar od tega, kar se je naslikalo v njegovi duši in oznanja te sliko lepi ali spaceni obraz, koderkoli hodi. Tako je s posameznikom, tako tudi s celimi narodi. Kadar je utihnilo srce človeka ali naroda, je prišla kazen in maščevanje, in če tudi stopa noga že preko zvezdnih stopnic, Bog sam dopolni strašno maščevanje. Gledal sem sliko kipa »Bolest Slovenije«, ki je delo Toneta Kralja. Toliko brezupnega trpljenja je mogoče postaviti samo na kraj, kjer bolečina ni konca. »Spletli so mi trnjevo krono, razmesarili in potrgali so moje ude, bili so me z biči v obraz, upognili so moje koleno in me ponižali do suznje na veke — Kdo je, ki reče odrešilno besedo tej moji bolečini?« — Tako so gledale moje oči.

Pred kratkim je priobčil »Slovenski Narod« članek nekoga italijanskega publicista (»Sl. Narod« imenuje publicista simpatičnega), ki obljublja slovenskemu narodu, temu narodu tako samorodne kulture, po slavnem boju težko smrt. Članek ni razburjal nikogar — navidezno seveda. Kajti jasno je, da ni o njem nikdo še nadalje govoril le vsled tega, ker so čitali članek ljudje dvojne vrste. Oni, ki so se pridružili mnenju in misli članka, so na hinavski

način že davno oznanjevali smrt našega izmučenega in križanega naroda, z visoko besedo so jo opravičili in spoznali, da je potrebna, oni pa, ki so hlapeci svoje strahopetnosti, so v svojem boječem srcu verjeli, a na glas niso priznali, še menj oznanjevali smrt. Bili so še tretji, ki so čitali ta članek; čitali so ga, razumeli ga niso znali, ker ga niso hoteli, ali čutili so udarec v obraz, ki vpije do neba.

Beseda »simpatična« in molk vseh onih, ki so čitali to besedo s člankom vred, vse to dokazuje, da ljudi prve in druge vrste ni malo. In članek je čitala slovenska inteligenca. Pa če tudi ni čitala slovenska inteligenca tistega članka, da ga je kdo javno oznanil, bi molčala, deloma celo pritrjevala. Prijatelji, smo že in še doživljamo! In iz nje so izšli oni, ki so z lepo-donečo besedo oznanjali smrt našega naroda že tisoč let ter šli poslednje čase prodajati svoje pokorno državljubje v ime besede brat narodu majke Jugovičev.

Posebni oddelek tega poglavja je slovenska kultura. Kako in kaj da je ž njo, ne bom pravil, saj vemo že vsi, rajnemu Cankarju je prinesla celo raztrgane čevlje. Da jo ne upa zatajiti nobeden od njenih sladkih prijateljev, ni krivo dejstvo, da je nakopičenega v njej toliko bogastva, ampak le reanica, ki se že sama naglas oznanja, da nas zaveda za njo tujec, ki sodi pravičnejše od sinov lastnega naroda. Tudi že ve-

mo vsi, da le iz strahu in sramežljivega spoštovanja pred glasom tujine ne upajo hinavski njeni sovražniki prisoditi ji težko ali lahko smrt. Vendar po zaslugi teh neodkritosrčnih sovražnikov in po zaslugi njihovih hlapec — in to so vsi, ki se je ne zavedajo — je postavljena bogata naša kultura za plot in na ognjišče.

Treba je torej, da si pogledamo iz oči v oči brez malodušnosti in se vprašamo: Ali je res že do kraja dopolnjena usoda tega naroda, od pamtveka danega pod palico mačeha, tega otroka, ki je prejel kamen, še predno je vedel, kaj je ljubezen in sovražstva? Ali je res vse, kar se že godi, le komedija, in da ta narod zakriva pod lehkomišelnim smehom težke, krvave solze, zato da ne vidi smrti, ki mu diha v obraz? Če so zatajili oni, ki naj vodijo usodo tega naroda, pravo lice njegovo, ali ni že čas, da se zavali kamen na grob živega mrtveca? In če to moramo priznati, kaj potem?

Vsi, ki se tako vprašujejo, nimajo tiste vere, kakor jo ima oni, ki se mu je razodelo: Glej, moje ljudstvo! Ta je videl ljudstvo, ki strmi kakor otrok v svet že tisoč in več let. Videl je, kako so se vozili venčani vozovi z napisanimi tablicami mimo njega, strmeli je otrok v tiste tablice in jih ni razumel. — kvečjemu one, ki so mu otroško govorile, saj ta otrok, to ljudstvo ni živel kakor ljudstvo drugih narodov, ker bič je

bila njegova hrana, na koncu posladkan z besedo, ki je nedolžno skrivala škorpiljona. In to ljudstvo je bilo narod, ko je shranilo bolečino v dragoceno posodo srca: ustvarilo si je sen v kraljestvo pravičnega kralja Matjaža. Da ni živel narod z vero v Matjažovo kraljestvo, v tej ali oni obliki, ne bi prenesel tisočletnega ponižanja in noči. Strašno je bilo romanje skozi pustinjo pravice. Pričajo nam pesmi o lepi Vidi, mladi Bredi in mladi Zori. Ali ni hrepenela lepa Vida iz nizke bajte, trobnobe in trpljenja daleč tja čez morje, pa je umrla od tuge na dvoru španske kraljice? In ti, kraljevič, ki te je volila naša kraljica, mlada Zora, kod si hodil, ko sta ti jo ropala hudobna brata? Kaj ni bila tujina tista hudobna mačeha, ki ti je zasadila nož v srce, oji Breda?

Tako je tožil narod svojo kri, ki so mu jo sesali brez usmiljenja. In čudo: z vsako kapljo krvi in ljubezni, ki so mu jo vzeli, je rastle njegova žepa po ljubezni in praviči. Globoko je skrtil to svojo žepo, združil jo z vero v kraljestvo pravice. Da mu ne vzamejo te vere, je skrtil to svoje izsanjano kraljestvo globoko pod zemljo. Po tisočero labirintih je potoval k njemu, po neštetihih prepadih vedno iznova iskal poti do njega, da ga dvigne na dan, kadar pride čas. In to je dedščina vseh njegovih prerokov. Če je že strašna pot celega naroda, ki je posuta s trupli in prepojena s krvjo, je pot njegovih prerokov, ki so šli pred njim, ka-

v Tudi g. Dušan Plavšič blagega valutnega in deviznega spomina kandidira in sicer nastopa kot demokratski kandidat v Selcih. Selce leže blizu laško-hrvatske meje, kjer so ljudje za časa Plavšičeve kandidature baje mnogo zaslužili z valutnimi operacijami preko meje. Demokratska stranka je torej dobro uganila, ko je določila g. Dušana Plavšiča za kandidata baš v onih krajih, kjer bi le utegnil najti kakšno hvaležno srce.

v Na lov za mandati so krenili v Dalmaciji gg. dr. Trumbić, dr. Drinković in dr. Smolić, kjer širijo ideje zagrebškega kongresa. Upanje na uspeh je pa jako majhno, ker imajo dalmatinski kmetje mnogo več gospodarskih in socialnih skrbi kakor pa čisto narodnostnih. Pučka stranka, zemljoradniki in težaki se bodo torej prav težko odločili za zajedniško trojico.

v Nacionalistični blok v Vojvodini. V Vojvodini sklepajo »nacionalistični« blok demokratije, orjunci, dobrovoljci in invalidi.

v Loj za Južno Srbijo. Radikalei naglašajo v svojem časopisu, da bodo čisto gotovo zmagali v Južni Srbiji. Demokratije trde, da bo zmaga v Juž. Srbiji brez dvoma njihova. Republikanci (srbijanski) upajo dobiti vse mandate v Juž. Srbiji s pomočjo nezadovoljnih elementov, ki jih je tam doli največ. Zemljoradniki računajo na glasove kmetov, ki so v Južni Srbiji v ogromni večini. Muslimani se zanašajo trdno na zmago muslimanov. Zmagali pa ne bodo ne eni, ne drugi, ampak »makedonstvujušči...« Taka je slika, kakoršno dobimo o volivnem gibanju na jugu naše države iz časnikov.

Volitve v Pokojninski zavod za nameščence.

Ob volitvah v Pokojninski zavod za nameščence se je razvil prav interesanten boj. Svoječasno je namreč ministrstvo za socialno politiko imenovalo v ta zavod po veliki večini pristaše lastne kliče, za predsednika zavoda pa je bil določen iniliuminista Zerkava ravnatelj Slavske banke g. Praprotnik. Za nameščence je bil imenovan v svet uradnik Slavske banke g. Lovšin in njegov pomožnik Urbančič. Koncept je bil narejen in banki so bili zagotovljeni milijončki. Toda prišlo so neizogibne volitve. Zasebni nameščenci so uvideli namero kliče in se združili na skupno listo pod imenom »Združeni zasebni nameščenci«, da tako obvarujejo svoje lastno premoženje pred izkoriščevalnimi nameni.

Gospodje okoli Slavske banke so kar divji. Iščali so list za zasebne nameščence, piševali organizatorje in jim že a conto določili že ustanovili lastne firme, sedaj pa da jim vse uide iz rok? Nikakor! Sestavili so lastno listo ter jo krtili »Strokovno in nadstrankarsko«. Volivcem so razposlali okrožnico z imeni kandidatov, imeli pa niso korajže, da bi navedli tudi zaposlenje teh kandidatov. Kako bi tudi? Stvar bi bila preočita, ako bi volivci zvedeli, da kandidira n. pr. v I. skupini delodajalec na njih listi sedem nameščencev Slavske in Slovenske banke, recte kandidatov g. A. Praprotnika, v I. skupini nameščencev pa osem nameščencev istih bank.

V drugi skupini nameščencev kandidirajo nameščence podjetja, »E. Lovšin, Rude in kovine«, ki je last Slavske banke. Dalje solastnika tvrdke Aloma Company, katere upravni svetnik in solastnik je v imenu Slavske banke zopet g. E. Lovšin.

V III. skupini nameščencev so pod pritiskom največje delničarke Trboveljske premogokopne družbe, Slavske banke postavili nameščenci Trbovelje svojo oportunistično listo, na katero so na podlagi napačnih informacij ujeli tudi Jeseničane, nameščence Kranj, industrijske družbe, ki stoji pod direktnim vplivom Slavske banke.

V IV. skupini nameščencev so postavili nič manj kot pet uslužbencev Praprotnikovega glasila »Jutra«. Tako izgleda »nadstrankarska in strokov-

menjani za vsako besedo obljube od malodušnih in zastrupljenih src, še desetkrat strašnejša.

Ko je prišel Jakob v stisko pred bratom Ezavom, je pristopil k njemu Gospod vojnih trum v nevidni podobi in se boril z njim vso noč, in glej, Jakob ga je sunil v stegno. Zakaj kdor se bori za kraljestvo pravice in ljubezni, se bori s samim Bogom, da mu izpolni pravično terjatev; in izpolni se mu, v pravici bo gledal božje veličastvo.

Končavam. Težko je pisati časopisne članke o slovenskem narodu sedaj, ko so nam ga razdelili njegovi preroki od Prešerna do Cankarja na vseh njegovih potih. Ali potrebno je. Potrebno zaradi slovenske inteligence, ki izdaja ta narod sedaj, ko so mu Cankar, Zupančič, Jakopič in drugi njegovi glasniki dali veselo oznanilo iz vsega trpljenja njegovega. Ta inteligenca jih ne mara poznati, kar razodeva na glas vsaki dan iznova. Ali komu je bilo dano znamenje borbe na čelo že v zibelki, bo oznanjal in bojeval ta boj tudi še nad grobom, zakaj to je delež vsakega glasnika njegovega in ostane. In nad tem grobom nasilja, strupa in hlapčevstva so in bodo glasniki njegovi kazali pot v kraljestvo pravice in ljubezni ne samo narodu svojemu, ampak tudi drugim narodom. To je moja trdna vera in vera vseh, ki so mladi v svojem sreju.

na listec in pri tem ne spremeni na stvari prav ničesar, ako so na svoje liste vjeli nekaj neinformiranih in par nameščenk, ki odkrito priznavajo, da so podpisale, ne da bi vedele, kaj so pravzaprav podpisale. Nasprotno pa se je sestavila lista »Združeni zasebni nameščencev« iz nameščencev raznih podjetij brez ozira na njih strankarsko pripadnost, tem oč se je oziralo le na to, kdo bo v stanu najbolje zastopati koristi zasebnih nameščencev. Kdor bo pregledal do dobra obe listi, mu odločitev ne bo težka, na eni strani štreberstvo na drugi poštenost. Trdno smo uverjeni, da ne bo hotel nihče biti lestvica, po kateri bodo posamezniki lezli do svojih korit in da bo vsak oddal svoj glas listi »Združeni zasebni nameščenci«.

Zasebni nameščenci.

Primorske novice.

p Zupljani sv. Antona novega v Trstu pri škofu. »Edinost« poroča, da se je pri tržaškem škofu Bartolomasiu oglašila deputacija slovenskih zupljanov sv. Antona novega v Trstu, ki jo je vodil poslanec dr. Wilfan. Deputacija se je pritožila zaradi odprave slovenske pridige in službe božje. Škof je zagotovil, da se je slovenska služba božja opustila samo za preteklo nedeljo, slovenske pridige pa da so se morale začasno ustaviti, ker ako tega ne bi bila storila cerkvena oblast, bi bila posegla vmes posvetna. V ostalem je škof pripomnil, da slovenske pridige niso nujno potrebne, ker kakor so mu rekli, znajo vsi mestni Slovenci in celo služkinje čisto dobro italijanski. Deputacija je ugovarjala, da dialektičnega zlobudranja ni moči smatrati za tolikšno znanje jezika, da bi mogel kdo s pridom poslušati pridige v književni italijanščini. Deputacija je proti odpravi slovenskih pridig vložila protest. Drugače pa je potekel pogovor s škofom na prisrčen način.

p Influenca v Vipavski dolini. Iz Vipavske doline nam poročajo, da razsaja tam influenza.

Štalerske novice.

š Loterija mariborske gradbene akcije. Kakor znano je vsled popolne gradbene pasivnosti v Mariboru še hujska stanovanjska beda kakor drugod. Ker so ostali vsi obupni klič na vlado brezuspešni, si je društvo Mariborska Gradbena akcija zasnovovala razne načrte samopomoči. Tako se je tudi med drugim odločilo tudi za loterijo, ki ima predvsem namen zbuditi Maribor iz gradbenega mrtvila in vladi nuditi prvo priliko, da počne resno razmišljati tudi o podpori za rešitev stanovanjskega vprašanja v Mariboru. Tozadevni načrt je izdelal poseben odbor in bo te dni potrjen. Kolikor doznamo, obsega loterija 15.000 srečk po 25 Din. — Dobitki: 1. Lepa, solidna izdelana hiša s stanovanjem parter in z enim stanovanjem v polnadstropju s pritliklinami in vrtom, popolnoma izgotovljena kar za naselitev. Ta hiša je glavni dobitek. 2. Popolnoma slična hiša, le da dobitelj prevzame 30% hipoteke. Kot 3. dobitek se nudi stavbišče okrog 500 m² obsega. Vsi trije objekti se nahajajo na mestnem ozemlju. Hiša, kakor je v idealnem načrtu približno izdelana, je tako vabliva, da je že sedaj za ta načrt Mariborske Gradbene akcije vsesplošno zanimanje. Zgradba hiše se razpiše takoj v natečaju. Hiša mora predstavljati sedanjo vrednost od 150.000—175.000 Din. Najboljši načrt izbere za to posebno določena komisija. — Srečke se bodo prodajale tudi po drugih mestih.

š Umrli je v Ljutomeru trgovec in posestnik Mihael Cimerman. N. v m. p.

Stoletnica Louis Pasteurja.

Sinoči ob pol osmih je priredila šefinja bakteriološke stanice, ga. dr. Amalija Šimec v »Mestnem domu« predavanje o Luisu Pasteurju v proslavo njegove stoletnice. — Dvorano je zasedlo izbrano občinstvo. Prisoten je bil tudi francoski konzul.

Predavateljica se je v svoj referat poglobila in podala občinstvu v lepi obliki in na razumljiv način popolnoma jasno sliko o velikem znanstvenem delu ter o ogromnem pomenu Luisa Pasteurja za človeštvo.

Lz predavanja posnemamo glavne momente: Luis Pasteur se je rodil 27. decembra 1822 kot sin revnega usnarja. Njegov oče in mati sta bila mirna, tiha, marljiva in globoko verna. Vsa ta svojstva, posebno pa vernost so spremljala Pasteurjev značaj skozi celo življenje. Kot dijak ni kazal posebne nadarjenosti. Zibal se je nekako v sredi. L. 1838 je odšel v Pariz, da se pripravi za univerzo; l. 1842. je maturiral in dobil izmed 23 maturantov — 19. mesto. To ga je tako potrdilo, da je sam sebe kaznoval, prostovoljno ponavljajoč zadnje leto srednje šole. Prihodnje leto je odnesel 4. mesto in s korajžo je šel na univerzo. — L. 1844. se je pričelo njegovo znanstveno delovanje. V glasniku akademije znanosti je dokazal, da je za naravo telesa enakovredna z notranjim ustrojem njegova prostornost. Tako je dal podlago novi znanstveni vedi: prostorni kemiji. Po absolutoriju je učil tri mesece na gimnaziji

v Dijonu, nakar je bil poklican kot izredni profesor na strasburško univerzo. Tu se je oženil z rektorjevo hčerko, ki mu je bila vredna krščanska žena in družica pri njegovem znanstvenem delu. Leta 1854. je bil odpoklican v Lille. Tiste dni je Francija silno trpela na vinski bolezni. Ogromne količine vina, namenjene za izvoz, so se pokvarjale in prizadevale francoskemu narodnemu gospodarstvu silno škodo. Pasteur je poiskal povzročitelja bolezni: stensko plesen (glivo kvasivko). Dognal je, da se te glive nahajajo v zraku in da kot nevidni živi organizmi prehajajo v vino, kjer povzročajo vrenje in bolezen. Iznašel je tudi lek, ki je znan pod pasterizacijo vina, piva, mleka itd. V tem času je dokazal, da se iz mrtve tvarine nikdar ne more poroditi življenje. S tem je ovrgel hipotezo eksaktne vede o spontani generaciji in izpodmaknil tla tajivcem vsega metafizičnega. Odpor proti njemu je bil silen. Ovreči njegovega dokaza ni mogel nihče. Pasteur pa se za strele ni zmenil, marveč je deloval dalje. Leta 1866. ga je napotil njegov bivši profesor Dumas na južno Francosko, kjer je razsajala kuga med sviloprejkami, ki je grozila uničiti to panogo gospodarstva. Pasteur je dognal, da povzročajo pegavico na sviloprejkah glivice. Z izolacijo obolelih sviloprejk je odpravil zlo, in sviloprejša se je začela sijajno razvijati po Franciji in Italiji. Pasteur je zaslovel. L. 1868. ga je zadel mrtvoud po eni strani telesa, vendar je delno okrevalec in nadaljeval znanstvena raziskovanja. Poraz, ki ga je Franciji zadala l. 1871. mlada Nemčija, je velikega genija prvič potrl. Odšel je na svoj dom. Angleški kirurg Lister je med tem časom na podlagi Pasteurjevih zaključkov dognal,

Naš novi listek.

V prihodnji številki začnemo objavljati romantično povest znanega angleškega pisatelja H. G. Wellsa »Prvi zemljani na mesec«. Pisatelj je položil v to svoje delo precej ironije s socialno tendenco. Listek je po svoji vsebini in vsled naravnost občudovanja vredne bogate fantazije pisatelja tako mikaven, da bode čitatelje v izredni meri zadovoljil. Lansko leto smo seznanili naročnike z dvema odličnima deloma iz francoske leposlovne literature, letos bomo objavili dve večji deli iz angleške.

Dnevne novice.

— Duhovni svetnik Ivan Vidergar †. V soboto, dne 20. t. m. ob 5. uri zjutraj je v Radomljah pri Kamniku umrl gosp. Ivan Vidergar, škof. svetovalec in nadžupnik v pokoji. Pokojni se je rodil na Kolovratu 23. maja 1844, v mašnika je bil posvečen 27. julija 1873. Bil je dolgo vrsto let nadžupnik v št. Vidu pri Stični Zadnji čas se je kot vpkokojenec naselil v Radomljah. Pogreb bo jutri v ponedeljek ob 10. uri dopoldne. Svetila mu večna luč!

— Gg. katehetom! Prijav za nagrade v smislu tozadevne notice v večrašnjem »Slovenec« ni treba prej vlagati, dokler ne izide v »Uradnem listu« vzorec prijave, katerega naj se gg. katehetje poslužujejo.

— Volitev zastopnikov učitelstva v višji šolski svet. Naproša se nas od merodajne strani za objavo sledečega: Ker uradno glasovnico še niso dospele vsem šolskim vodstvom v roke, je pokrajinska uprava odredila, da se oddajanje glasovnic šolskim vodstvom podaljša do 30. januarja ob 12. uri opoldne, rok za predložitev glasovnic volivnim odborom pri prosvetnem oddelku pokrajinske uprave v Ljubljani se pa podaljša do 10. februarja ob 12. uri opoldne. Razglas o tem izide v prihodnji številki »Uradnega lista«.

— Še drugi Prekmurec v ogrski ječi. Štefan Krčman iz Murske Sobote je šel brez vizuma obiskat svojo bolno sestro v Budimpešto, ker ni vedel, kako bi vizum hitro dobil. V Budimpešti so ga redarji zgrabili in zaprli v ječo kot špijona že meseca marca 1922. Poslanec Klekl je vložil prošnjo na zunanje ministrstvo, naj vendar naredi konec tem mažarskim krutostim.

— Vprašanje na »Slovenski Narod«. »Narod« imenuje »Slovenec« izmed strupenih klerikalnih listov v Jugoslaviji gotovo najstrupenejši in najstarejši trobilce. — Da smo »strupeni«, nas nič ne žali; vprašamo pa »Narod«: katero »najstarejši trobilce« v Sloveniji pa je najbolj otroče in najbolj zaspano?

— Valutna melanholija. Pod tem naslovom je objavil sinočnji »Narod« takozvani »gospodarski« članek, za katerega bi ga lahko zavidal sam prerok Jeremija. Najprej stoka in tarna kakor so stokale in jokale za jok in stok najete ženske pri starorimskih pogrebi in tantiguje nad nesrečo, ki je zadel uboge konsumente vsled »valutne melanholije«, potem pa ga kar nekaj prime. Trenutno se mu namreč vrine misel na svojo slavno prošlost junaškega napomoč-klicanja poliofje proti »protidržavnim elementom«. In pravi: Je že res, da je dinar padel, ampak mi, državotvorci, tega ne smemo povedati ljudem! Mi sicer objavljamo med borznimi poročili, da je dinar

da povzročajo vnetje ran bakterije, s katerimi je prenasličeno ozračje. Začel je izpirati okolico in rane same s karbolovo kislino, prekuhal je instrumente, obveze itd., in naenkrat so prenehala vnetja in zastrupljenja. Tako je prišla do veljave moderna kirurgija. Pasteurjevi nasprotniki pa niso mirovali tako, da je bil ta veliki mož le z enim glasom večine proglašen članom medicinske akademije.

Ko se je na Francoskem pojavila občutna živinska kuga, ki je ponekod zahtevala po dve tretjini goveje živine, konj in drobnice, je vlada pozvala Pasteurja, naj dožene vzroke obolenja. Pasteur je ugotovil vranični prisad po glivah in je iznašel lek po cepljenju. Na podlagi tega so se razvila cepljenja zoper vse bolezni, — uspehe vidimo danes vsepovsod. Razvila se je nova znanstvena panoga: mikrobiologija. Po teh uspehih je začel Pasteur preiskovati pasjo steklino. Uspehe dokazujejo danes brezštevilni Pasteurjevi zavodi, katerih imamo v Jugoslaviji četvero: v Nišu, Novem Sadu, Zagrebu ter filijalo v Veliki gorici.

Leta 1888. je zadel Pasteurja drugi mrtvoud. Bil je sicer ohromel, a bodril je svoje učence neprestano. Dne 28. septembra 1895 je poklical Bog svojega zvestega služabnika na obračun, ki je bil lahik. Pokopan je v lastnem Pasteurjevem zavodu v Parizu.

Predavateljica je dosegla popoln uspeh. Čestitke, ki so bile izrečene, so bile iskrene. Referat mora v javnost v tisku in po predavanjih v prosvetah.

Na koncu referata se je oglašil k besedi francoski konzul. Občinstvo je imelo dober užitek in je bilo prav zadovoljno.

etal včeraj v Zürichu na 3.99, danes pa le še na 3.75, ampak tega ne sme vedeti vsak. Kdo pa naj širi taka »protidržavna« poročila? Mi nikoli, mi tega ne smemo! Mi moramo ljudem povedati, da številke, ki jih objavljamo, niso obupne, ampak da so to številke, ki vzbujajo najlepšo nado na krasno bodočnost. Mogoče sicer samo na krasno bodočnost g. finančnega ministra, ampak to nič ne de — ljudje tega ne smejo vedeti in bi tudi ne vedeli, če ne bi ti »črnovestni« Slovencevi komunisti in valutni bankirji nad dinarjem izrekli svojega prekega ali kratkega suda. Tako pa se predrzno ti »črnovestni komunisti in valutni bankirji« povedati ljudem resnice! Kako pa pridejo navadni in priprosti ljudje do tega, da izvedo tudi oni, kako stvari stoje? To sme vedeti samo »Jadranske« ali pa mogoče še g. pokrajinski namestnik! Torej lop po klerikalcih! Doli z njimi, živelja polici-, ne, država! Živelja!

— Iz »valutne melanholije« »Slov. Narod«: »...iskrica lahko užge in razpalj zopet velikanski evropski plamen... V takih napetih časih in razmerah je težko živeti, še težje pa mirno in preudarno delati.« — Se vidi čisto jasno na »Slov. Narod«.

— Protest. Pravoslavni sv. sinod je protestiral proti naredbi ministrstva za prosveto, po kateri bi smeli tudi katoliški duhovniki poučevati pravoslavne učence v verouku.

— Kríž in kraljeva podoba v italijanskih šolah v inozemstvu. Italijansko zunanje ministrstvo je poslalo vsem italijanskim zastopnikom v inozemstvu okrožnico, v kateri opozarja, da morata biti po vseh kolonialnih in drugih italijanskih šolah kríž in kraljeva podoba.

— Razburjenje radi novega stanovanjskega odloka v Italiji. Kakor smo že poročali, je italijanska vlada izdala odlok, s katerim načelno odpravlja dosedanje varstvo najemnikov in prepušča le-tem in hišnim lastnikom, da se med seboj sporazumejo. Ta odlok je vzbudil med najemniki silno razburjenje in vsi listi pozivajo hišne gospodarje, naj bodo zmerni v svojih zahtevah. Organizacija hišnih posestnikov je že sklenila, da se najemnine zvišajo le toliko, da ne bodo presegle 2 do 3kratne predvojnje najemnine.

— Tržič. Prosvetni odbor društva sv. Jožefa je po božičnem odmoru zopet prišel z rednimi tedenskimi predavanji. Drugo predavanje bo zopet v torek, 23. jan. ob osmih zvečer v Našem domu. Glavno predavanje bo »o prvem vstajenju slovenskega naroda.« Med raznoterostmi bodo zanimivosti iz tržičkih plank ter proračun tržičke občine. Vabljeni vsi!

— Tržič. Majhen kraj je Tržič, a veliko novega se zgodi skoro vsak dan, gotovo pa vsak teden. Preteklo nedeljo ponoči so se vršili po gl. trgu v Tržiču prizori kot nekdanj na Kosovem polju. To bil je vihar, to bil je vihar, do zora vso noč. Še prejšnji dan junak krepak bil je vsak, prepeln zdaj je ran. V noči med nedeljo in ponedeljkom 14.—15. jan. bila je, kot rečeno, na gl. trgu krvava bitka. Imena junakov povemo javnosti, ko bodo prešli vsak svoje odlikovanje od pristojnega mesta. Silno veliko pelic je bilo videti drugi dan zdrobljenih po bojnem polju. Odkar je tudi v Tržiču ustanovljena organizacija »Orjunccev«, se nam obeta še več takih noči. Res, srečni smo Tržičani, posebno tisti, ki stanujemo

na trgu! Vsi znaki kažejo, da vlada tržiško občino liberalna koalicija rdeče našminkana. Silno bi bili hvaležni g. županu, ko bi nam hotel povedati, kdaj je policijska ura v hotelu »Lencar«? Po drugih gostilnah je policijska ura navadno ob 10. uri. Ponovno prosimo g. župana, da bi po svoji moči in vplivu preprečil na kak način te krvave b je na gl. trgu, ker je za državo nevarnost, da bodo vsi tržiški državotvorni elementi izkrevneli v medsebojnem boju. — Še ena težka izguba je zadela zadnji čas naš Tržič. Zapustil nas je znani g. kapetan in odšel v Niš. Kdor ga je poznal, ta dobro ve, kaj smo izgubili v Tržiču, ko smo izgubili njega. V stanovanju, kjer je stanoval, so dobili dvoje vrat prestreljenih in štiri stole razbite. Pravijo, da pride g. kapetan še v Tržič, najbrže šele takrat, ko bodo stoli zopet popravljeni.

— Dinar se dviga. Cene sladkorju so se dvignile v dneh padanja valute od 76 na 93 kron. V sled »Narodovec« alutne melanholije bo sladkor veljal jutri le še 40 kron kilo. Dobil se bo v »Narodni tiskarnici«.

— Zakon za zaščito republike so sklenili na Češkem. Ta zakon je silno voboden našemu zakonu za zaščito države. Zanimivo je, da so za ta zakon glasovali tudi narodni socialisti. Iz potrebe po takih zakonih pa sklepa javnost navadno, da zavarovani objekt ni premočan, kajti kar je trdnega, ne potrebuje varstvenega zakona.

— Visoka starost. V Črni gori je nedavno umrl Bogdan Gjurošević v visoki starosti 116 let. Udeležil se je skoro vseh bojev, ki so jih v prošlem stoletju bojevali Črnogorci s T. rki.

— Velike prometne ovire zaradi snega. Zadnje dni v jugovzhodnih pokrajinah naše države silovito sneži. Iz Slovenije v dveh dneh ni došel v Zagreb noben vlak. Do večerj na zagrebškem ravnateljstvu ni bilo znano, kje so obšli vlaki, ki so bili na poti. Tudi na liški železnici se je ustavil ves promet. V Zagorju se promet vzdržuje z največjim trdom in velikimi zamudami. Prebivalstvu Like in Zagorja preti velika stiska. — V okolici Zagreba še ni snega.

— Ježica pri Ljubljani. Kakor je bilo že objavljeno, se vrši prihodno nedeljo, dne 28. t. m. ob pol osmih zvečer v društveni dvorani telovadna akademija. Spored je izredno lepo izbran, zato prijazno vabimo vse orlovske prijatelje, da v obilnem številu prihitite k tej prireditvi, ki bo pokazala, da ježensko Orlovstvo tudi v tehničnem oziru lepo napreduje.

— Zahvala. Radi soglasnega sklepa občinskega odbora se vsem, ki so na kakršenkoli način pripomogli, da je tukajšnje županstvo obdarovalozza Božič nad 100 šolskih otrok z obleko in obnavlom, najlepše zahvaljujemo. — Županstvo občine Vič.

— V. sestavek znanstvenega oddelka Sloven. zdravniškega društva se vrši v sredo, dne 24. t. m. ob 17. uri na int. oddelku. Spored: g. primarij dr. Fr. Derganc: Resekcija debelega črevesa z demonstracijami; g. dr. Fr. Minač demonstrira dve redki poškodbi medenice (Lymphoecolysis tranatica et fractura Malgaigne).

— Razpis službe. Generalna inšpekcija voda v Ljubljani razpisuje mesto gradbenega nadkomisarja v VIII. činovnem razredu in službo kanciljskega praktikanta. Interesenti se opozarjajo na tozadevni razpis v Uradnem listu.

— Silen sneg na Zg. Štajerskem. Na Zg. Štajerskem je toliko snega, da so nekatere vasi ostale popolnoma odrezane od ostalega sveta. Po dolinah je snega do dva metra, po hribih pa tri metre. Ker so ljudje lani valed suše le malo pridelali in je kmetna bolezen uničila mnogo živine, je nevarnost, da nastane v zasneženih vaseh lakota.

— Ogenj v Preski. V podstrežju gostilničarja Jožeta Jesiha v Preski je pričelo goreti. Domačini so ogenj še pravočasno zapazili in pogasili. Jesih ima 2000 K škode.

— Velik primanjkljaj zagrebškega kroznega tramvaja. Zagrebška cestna železnica, ki vozi na krožni prog, je imela v zadnjih šest mesecih štiri milijone kron izgube. Vožnja na tej prog, do nadaljnega ustavi.

— Roparski napad. Ko je šel 8. januarja ob pol 12. uri ponoči 22 letni mizar Ivan Malavašič z Vrhniko v Podlipo domov, je skočil na cesti pod Staro Vrhniko proti njemu neznan moč, kateri je nad njim zakričal: »Stoj! Kam greš? Imaš li kaj denarja?« »Nimam denarja!« se je glasil Malavašičev odgovor. Ropar je nato sunil z nožem proti Malavašiču, ki je napad odbil in pograbil roparja za prsi. Oba sta padla na tla in se borila z noži. Ropar je bil najbrže ranjen in je odšel proti Stari Vrhniki, tudi Malavašič ima več lahkih ran. V vrhniški okolici sta bila zadnje čase še napadana na podoben način France Traven in Ivan Jurca iz Podlipo.

— Posledica prepira. V restavraciji Domiceleja na Raketu sta se sprla Stanislav Arko in carinik Josip Povalj, na katerega je Arko ševal psa. Povalj je potegnil samokres, ga nameril na Arkota in izprožil. Kroglica je zadela Arkota v prsi. Ranjenca so prepežljali v ljubljansko bolnišnico.

— 2° letnica avstrijskega civilnopravnega reda. Profesorski zbor graške univerze je povodom 25 letnice avstrijskega civilnopravnega reda izrekel njegovemu stvaritelju bivšemu justičnemu ministru prof. dr. Francu Kleinu svoje spoštovanje.

— Čevlje kupujte od domačih tovarov. Tvrdeke Peter Kozina z znamko Peko. ker so isti priznani najboljši in najcenejši. Glavna založa na debelo in drobno Ljubljana, Breg šte. 20, ter Aleksandrova cesta šte. 1.

Gospodarstvo.

Naše valutne skrbi.

Ze tri leta se trudl finančno ministvo z vsemi mogočimi sredstvi ustavitl padanje mednarodne vrednosti našega denarja. Vse naredbe, vsi pravilniki, vse stroge carinske odredbe proti tihotapstvu z valutami, vse kontrole denarnih zavodov so se izkazale kot brezuspešne. Intervencije na domačih in tujih borzah so imele le trenutni navidezni uspeh in kot posledico izdatne koristi za srečne trgovce, ki so mogli nabaviti si v teh trenutkih večje množine tujih valut, ogromno škodo pa za vse ostale in pa za državno blagajno, ki je zastoj žrtvovala velike zneske tujih valut pod tržno vrednostjo.

Enako kolebanje glede deviznih odredb opažamo pri vseh ostalih državah z devalvirano valuto. Pri čvrsti tendenci ublažilo devizne predpise, pri padajoči pa jih ponovno poostrejuje. Toda tudi brez vidnega uspeha.

Iz teh razlogov moramo sklepati, da so edino le merodajni za stanje valute posamezne države oni činitelji, ki jih poznamo iz splošne gospodarske literature.

Ko je koalicijska vlada odstopila in ž njo tudi g. Dušan Plavšič, je izgledalo, kakor da se je vrednost dinarja stabilizirala in da je inozemstvo z odstranitvijo celokupni promet ovirajočih odredb gosp. Plavšiča dobilo do našega dinarja večje zaupanje. Tako je notiral dinar v Curihu od prvega do desetega t. m. med 5-50 do 5-65.

Toda tudi v tem pogledu smo se varali. Od 10. t. m. naprej je notiral le okoli 5-30, 17. t. m. je padel na 4-95, 18. t. m. na 4-40, 19. t. m. celo na 3-60. Posledica tega padca v Curihu je bila neverjetna hausse vseh tujih veljav na domačem denarnem trgu in obupno razpoloženje vseh gospodarskih krogov in konsumentov. Včeraj se je dinar v Curihu dvignil na predborzi na 3-85, popoldne pa zopet nekoliko znižal in sicer na 3-75.

Če vpoštevamo, da so glavne komponente za mednarodno presojevanje vrednosti denarja: 1. Stanje inflacije. 2. Razmerje med uvozom in izvozom in plačilna bilanca sploh. 3. Državno gospodarstvo. 4. Zunanje politični položaj. 5. Splošno zaupanje inozemstva do države in njenega denarja, moramo ugotoviti, da se v prvi in drugi točki v zadnjih mesecih ni ničesar spremenilo. O inflaciji v naši državi ne more biti govora in smo v tem pogledu na boljšem, kakor skoraj vse države s slabo valuto. Tudi glede trgovske in plačilne bilance ne moremo konstatirati bistvenih sprememb. Glede državnega gospodarstva vplivajo gotovo vojaški krediti, ki so se stavili v zadnjem času vojnemu ministru na razpolago, naugodno na valutno presojevanje. Znepleni zunanje politični položaj je pa brez dvoma največ doprinesel do nepričakovane padca našega denarja. Če se mednarodni položaj naše države in grozeči konflikt na Balkanu v kratkem razčisti, moramo iz teh razlogov pričakovati ponovno izboljšanje naše valute, ker se nam nagli padec v zadnjem tednu ne zdi opravičen iz čisto gospodarskih razlogov.

Glavno vprašanje pa, ki ga moramo razmotrivati in ki bi ga morali merodajni faktorji v prvi vrsti vpoštevati, je zaupanje inozemstva do našega gospodarstva in naše državne uprave. Dokler se ne odstranijo pri nas doseadanje navade, da smatra državna uprava pogodbe z lastnimi državljani, kakor tudi z inozemci obvezne le za drugega kontrahenta, ki jih državna uprava lahko poljubno razveljavi, ne moremo pričakovati zaupanja od strani inozemskega kapitala. In brez tega zaupanja je izključeno, da bi se mednarodni kapital zanimal za naše naravno gospodarsko bogastvo in da bi kupoval v velikih množinah dinarsko valuto, ki bi jo uporabljal za izvoz naših poljedelskih proizvodov in za trajno udeležbo pri naših industrijskih in denarnih podjetjih. Brez absolutne sigurnosti je zaupanje nemogoče, brez zaupanja pa si ne moremo pridobiti trajnih koristnih gospodarskih stikov z inozemstvom.

PRVE POSLEDICE KATASTROFALNEGA PADCA DINARJA.

Katastrofalen padec dinarja zadnje dni na Züriški borzi je izzval veliko paniko med občinstvom, ki se je z mrzlično nervoznostjo vrglo na nakupovanje vsakovrstnih živil in življenjskih potrebščin za vsa razpoložljiva denarna sredstva. Naval v detajlnih trgovinah od včeraj vedno narašča in so v večini trgovin stare zaloge, ki so bile kupljene še za razmeroma dobre cene, razprodane. Sedaj prihaja na vrsto blago, ki je bilo kupljeno zadnji čas že po mnogo dražjih cenah odnosno, ki je bilo dobavljeno na kredit in ki še ni plačano. Naša trgovina išče zadnje dni po bankah zastoj devize, da bi plačala vsaj deloma svoje dolgove, banke so v stanju, da povejo sicer kurz tujih valut, vendar ne razpolagajo z nikakimi zadostnimi zalogami deviz odnosno vsaj jih ne dajo trgovini na razpolago.

Ker zadnje dva dni niso poslovala domače borze, nimamo tudi nikake prave orientacije, kakšna bo situacija v ponedeljek, ali se bodo izravnali naši tečaji Züriški pariteti ali ne. Da praktično pojasnimo, kakšne cene morajo nastati, ako bi obveljali zadnji Züriški tečaj, za naša najvažnejša živila, navajamo kot primer nove cene in ki so veljale v nadrobni trgovini začetkom novembra v Ljubljani:

Predmet	začetkom novembra 1922	po stanju danes
	detajlne cene	gros cene
mast, amer.	K 92 za kg	K 160 za kg
moka 0	K 20 za kg	K 32 za kg
sladkor, koeke	K 68 za kg	K 108 za kg
sladkor, kristal	K 58 za kg	K 100 za kg
olje	K 76 za kg	K 160 za kg
riž, glaziran	K 32 za kg	K 68 za kg
boljše vrste	K 140 za kg	K 248 za kg
kava santos		

Jasno je, da večina konsumentskih krogov tako ogromne podražitve blaga ne more prenesti in pričakovati je, ko poidejo v par dneh zadnje zaloge sorazmerno cenovnega blaga in se bodo pojavile v trgovini nove cene, da se je bati najhujšega.

Trgovstvo samo je najbolje interesirano na tem, da se panični nakupi občinstva ustavijo in nervoznost poleže, da bi sedanje zaloge v detajlni trgovini ostale še nekoliko časa, na drugi strani pa je samo v nesigurnosti, kako naj postopa glede kritija svojih dolgov in pri nabavi nadaljnjih zalog. Ako naj se veruje izjavam gospoda finančnega ministra, je padec naše valute v Zürihu izzval vsled nepravilnih informacij in s špekulativnimi nameni, ter ni gospodarsko niti kakor utemeljen. Ta izjava daje trgovcem nade, da mora nastopiti prihodnji teden reakcija, da se notacija naše valute v Zürihu zopet zboljša in da se dobe tuje devize po ugodnejši ceni kakor pa danes na razpolago. Dokler se pa ta situacija ne pojasni, nimajo trgovci sploh nobene baze kako kalkulirati blago, ki ga še niso plačali. Sedanje izgube s prodajo in nakupom bodo pa brez dvoma povzročile veliko abstinenco v trgovskih krogih pred nadaljnji nakupi, kar bi lahko povzročilo, da nastane pri mnogih važnih življenjskih potrebščinah v kratkem pomanjkanje blaga.

Sigurno pa je tudi, da vlada, ki nosi moralno odgovornost za svojo gospodarsko politiko in dobrobit vsega prebivalstva, ne more pasivno gledati sedanjega špekulativnega početja bank in borz na škodo celokupne javnosti in se mora odločiti za energično intervencijo v prid konsumentov in zagotoviti domače prehrane kakor tudi za elektivnejšo kontrolo poslovanja bank in borz.

Posledice podražitve živil za naš državni proračun, ki je kronično pasiven, lahko postanejo, ako se nadaljuje sedanja gospodarska politika naprej, katastrofalne in danes vsak konsument že jasno vidi, da se s policijskimi odredbami proti detajlnim trgovcem draginja ne da odstraniti.

Trgovstvo smatra za svojo dolžnost, opozoriti vso javnost na neizbežne posledice sedanje gospodarske politike in mora odklanjati vsako odgovornost glede bodočih dogodkov. Gremij trgovcev.

g Ljubljanski trg. Goveje meso I. vrste 56 do 60 K, II. vrste 52 do 52 K, III. vrste 36 K, loj 70 K, teletina 64 do 68 K, svinjsko meso I. vrste 94 K, II. vrste 84 K, trebušna slanina 110 do 116 K, riba in sal 128 do 135 K, mešana slanina 120 do 126 K, krompir 145 do 150 K, drobnica 40 K. Piščanec 60 do 90 K, kokoš 120 do 150 K, jajce 7.50 do 8 K. Perutnine in jajca neveliko primanjkuje. Ribe se dovažajo v večji množini na trg; ščuke in karpi 80 K kg, Mleko 14 K liter, surovo maslo 200 K, čajno 230 K. Kruh: kg belega 28 K, črnega 24 K, žemlj 24 K. Špecerijsko blago: kava od 160 do 220 K po kvaliteti, kristalni sladkor 68 K, v kockah 96 K, riž I. vrste 52 K, II. vrste 36 K, liter namiznega olja 128 K, jedilnega 96 K. Moka štev. 0 30 K, bela krušna 24 K, črna 22 K, kaša 26 K, ješprenj 36 K, otrobi 12 K, koruzna moka 18 K, ajdova moka 40 K, pšenice 2000 K, riž 1800 K, ječmena 1500 kron, ovs 1450 K, prosa 1500 K, koruze 1400 K, fižola ribničana 1700 K, prepelčarja 1800 K, kuhični meter trdih drv 600 do 700 K, q premoga 140 do 150 K. — Glede zelenjave je potreba krita. Zeljnate g. ave 6 do 8 K kg, kisló zelje 10 do 12 K kg, ohrovt 12 do 14 K, karfižole 40 do 44 K, kole-rabe 20 do 25 K, šebula 20 do 22 K, česenj 40 K, krompir 7 K, repa 3 do 4 K, kislá repa 8 K. Prognoza za razvoj cen v bližnji bodočnosti je neugodna. g Zagrebški velesemenj. Drugi zagrebški velesemenj se vrši od 22. aprila do 1. majnika.

Ljubljanske novice.

Ij Občinske volitve potrjene. Ugovor proti občinskim volitvam v Ljubljani, ki so se vršile dne 3. decembra 1922 v Ljubljani, je vlada zavrnila kot neutemeljene ter potrdila volitve v celem obsegu. Prva seja občinskega sveta se bo vršila najbrže v soboto 27. januarja. Na dnevnem redu bo volitve župana in podžupana.

Ij Gosp. Ribnikar vpokojen. Kakor smo poročali je bil šef oddelka za socialno politiko pri pokrajinski upravi za Slovenijo g. Adolf Ribnikar premeščen v Zagreb. Preden pa je g. Ribnikar nastopil

svoje novo mesto, je prišla iz Belgrada brzojavka, da mora v zaslužen pokoj. Ljudje, o katerih pravijo, da so poučeni, govore, da stoji ta vpokojitev v zvezi z nedavnim bivanjem pokrajinskega namestnika g. Ivana Hribarja in velikega župana g. dr. Baltiča v Belgradu, kar pa skoraj gotovo ne bo točno, ako pomislimo, da sta oba imenovana gospoda pri nastopu svojih služb svečano prisegla čuvati pravico, kakor jo je branil in štítil vedno tudi gosp. Adolf Ribnikar.

Ij Predavanje dr. Josipa Volavška o jetiki. Danes v nedeljo dne 21. t. m. predava v »Kino-Matica« (dvorana Filharmonične družbe), zdravnik dr. Josip Volavšek o temi: »Kako se ubranimo jetike.« Predavanje bodo pojasnjevale skioptične slike in pa poseben kinematografski film, katerega je dalo na razpolago ministvo zdravja, odnosno njega oddelek v Ljubljani. Ker je predavanje za sedanje čase zelo aktualno in ker predava zdravnik-specialist, ki vživa vseobči sloves, vabimo občinstvo, da se tega predavanja v velikem številu udeleži. Začetek točno ob 10. uri dopoldne.

Ij Predavanje v Rokodelskem domu. Jutri bo predaval v dvorani Rokodelskega doma ž. g. Jernej Hafner. Predavanje se prične točno ob osmih zveč.

— V Stolni prosveti predava jutri v ponedeljek zvečer g. prof. V. Šarabon o Najnovejših dogodkih. Predavanje bo v društveni dvorani v Križankah in se prične točno ob osmih zvečer. Člani in somišljeniki, posetite tudi to predavanje kar najštevilneje.

Ij Predavanje frančiškanske prosvete se vrši v torek kakor običajno. Predava g. msgr. Steska o O starem krščanstvu s skioptičnimi slikami. Vsi prijazno vabljeni. — Odborova seja frančiškanske prosvete je v sredo, dne 24. t. m. ob osmih zvečer. Odborniki, pridite!

Ij Šentpetersko prosvetno društvo priredi v ponedeljek 22. t. m. ob pol osmih zvečer v svojih prostorih skioptično predavanje o planinah. Predava g. profesor Mlakar. Vstopnina 1 Din za odrasle, 25 p za otroke.

Ij Skioptično predavanje o zvezdah in drugih prikaznih na nebu priredi danes, v nedeljo 21. t. m. ob petih popoldne v samostanski dvorani šišensko prosvetno društvo. Predava g. kanonik Sušnik. — Vstopnina za sedež 2 Din, za stojišče pa 1 Din.

Ij Gosposvetki zvon ima občni zbor v petek, dne 23. januarja v mestni posvetovalnici na magistratu ob osmih zvečer.

Ij Občinski Slovenskega ribarskega društva v Ljubljani se vrši dne 30. januarja 1923 ob 20. uri v hotelu Union v »Rožah«. Dnevni red običajen.

Ij Koncert v hotelu Tivoli v nedeljo dne 21. januarja 1923 od 16. do 20. ure. Domače jetne in krvave klobase. Godba dravske divizije. Vstopnina prosta. Se priporoča Vekoslav Dolničar. 399

Ij Dražba mitniških hiše. Mestni magistrat razpisuje prostovoljno javno dražbo opuščeni mitniških hiše in sicer: na Vidovdanski cesti, nasproti hiše št. 24; na Taboru, nasproti cerkve srca Jezusovega; na vogalu Lipičeve ulice za šentpetersko vojašnico; nasproti Trubarjevega spomenika ob Aleksandrovi cesti; poleg mestne drevesnice ob Cesti na Rožnik; poleg skladišča za sol na državnem kolodvoru in one koncem Kolizejske ulice. Dražba se vrši v sredo, dne 24. januarja 1923 ob devetih dopoldne v mestnem gospodarskem uradu. Interesenti se vabijo, da se dražbe udeleže in zgoraj omenjene opuščene mitniške hišice poprej ogledajo na licu mesta. Kupnino bo plačati takoj po zadržitvi. Zdražiteljji bodo morali opuščene mitniške hišice tekom deset dni po izvršeni dražbi odstraniti. Drugi pogoji se naznanijo reflektantom pred pričetkom dražbe.

Ij Izložbena okna. Urad za pospeševanje obrt kraljevine SHS v Ljubljani, Dunajska cesta 22 ima v svojih ločalih pa izložbena okna, v kateri bi vzel v razstavo od obrtnikov razne izdelke. Ako želi kateri obrtnikov razstaviti v teh oknih svoje izdelke, naj se obrne ustrezno ali pismeno na navedeni naslov, kjer bo prejel podrobnejše informacije.

Ij Policijska kronika. G. Kordišev v Kladezni ulici št. 9 je bilo ukradenih 800 K. — Trgovcu Iv. Samcu je bilo ukradenega cigaretnega papirja v vrednosti 6000 K. — Heleni Cergolj v Dravljah je bilo pred dnevi ukradenih 9000 K. Poizvedbe policije so ugotovile, da je Cergoljevo okradla Ivana Pečnik, katere je sicer na policiji tatvino dolgo časa tajila, toda je končno priznala svojo krivdo in povedala, da je skrila denar v na podstrežju spravljani fižol. Denar je policija res tam našla in ga vrnila Cergoljevi.

Prosveta.

pr Spored koncerta Muzike Dravske Divizijske Oblasti, ki se vrši v ponedeljek dne 22. t. m. ob osmih zvečer v uni. nski dvorani je sledeči: 1. W. A. Mozart: Sere-nada za godalni orkester. (Köch v. 525). I. Allegro. II. Romanca. Andante. III. Menuetto. Allegretto. IV. Rondo. All. vro. 2. a) Borodin: Prizor iz srednjeazijske stepe, b) Sv. Stančič: Sinfoničen Scherzo. 3. K. B. Jirak: Sinfonija c-mol, op. 10. I. Molto mod-rato. Allegro deciso. Presto. II. Intermezzo. Adagio. III. Scherzo. Vivace. IV. Sostenuto. Allegro marziale. — Dirigentja kapelnik dr. Josip Čerin. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni na Kongresnem trgu. Sedeži po 20, 18, 15, 12, 10, 8 in 6 Din, stojišča 3 in 2 Din. Občinstvo opozarjamo, da je začetek točno ob osmih zvečer in da je sedežev vseh vrst dovolj na razpolago.

Narodno gledališče.

OPERA.

Nedelja, 21. januarja: »Seviliški brivoc«. Izven.
Ponedeljek, 22. januarja: Zaprti.
Torek, 23. januarja: »Lakmec«. Red B.
Sreda, 24. januarja: »Metistofeles«. Red E.

DRAMA.

Nedelja, 21. januarja: »Peterčkove poslednje sanje«. Ob treh popoldne. Izven.
»Živi mrtvec«. Ob osmih zvečer. Izven.
Ponedeljek, 22. januarja: »Vojščake«. Red C.
Torek, 23. januarja: Zaprti.
Sreda, 24. januarja: »Madame Sans Gene«. Izven.
Is gledališke pisarne. V nedeljo, dne 21. t. m. nastopi prvič v naši operi novoangažirani bariton g. Balaban, dondaj član raznih velikih ruskih gledališč. Poje vlogo Figara v »Seviliškem brivcu«.

Operni repertoar se je moral zadnji teden dvakrat spremeniti, ker je več opernih članov bolnih. Zaradi bolezni ne morejo nastopati ga Thierry-Kavčnikova, ga Lewandowska in g. Levar.

Ljudski oder.

Ljudski oder uprizaro danes, v nedeljo 21. t. m. ob pol osmih zvečer v Rokodelskem domu velokomično burko v štirih dejanjih Ulica ? št. 15. — Vstopnice se dobe v predprodaji danes popoldne od 9. do 12. v pisarni Ljudskega odra v Ljudskem domu in popoldne od 3. ure dalje do pričetka predstave v Rokodelskem domu.

Cerkveni vestnik.

Skupni shod ljubljanskih kongregacij v nedeljo 28. januarja ob 4. uri popoldne v veliki dvorani Uniona. Dnevni red: 1. Pesem Ave Maria! (Jereb). 2. Uvodni govor. 3. Pesem: Otrok sem tvoj. (Foster). 4. Govor. 5. »Venčarica«, prizor s petjem. 6. »Magnifikate«, en verz pojo pevec na odru, drugi ostala dvorana. — Shod je za člane vseh kongregacij obvezen. Udeležba naj bo točna! Med govori se ne sme na sedeže. Sedeži po 7 Din (prvih pet vrst in galerija, po 6 Din (drugi sedem vrst) in po 5 Din (tretjih devet vrst). Predprodaja v šetrtek, petek in soboto pri Nižmanu.

Udije križanske Moške in mladeniške Mar. družbe naj ne pozabijo na današnji sestanek v družbeni dvorani. Pričetek točno ob šestih zvečer. Marijina kongregacija za moše in mladeniče pri sv. Jožefu ima danes ob pol štirih popoldne pri oo. jezuitih svoj redni shod. Polnoštevno!

Pevski vestnik.

Opozarjamo vse pevce in pevke zbere, zlasti po deželi, da se imamo v zalogi nekaj »Pevčevih pesmaric« I. letnik. Po vsebini je knjiga zelo živa, zato nudi tudi precej olajšave posameznim pevci, zato tudi precej olajšave posameznim pevci, zato tudi precej olajšave posameznim pevci. Cena pesmaric je po pošti 42 K. Pri večji pošiljavi in pa naročnikom »Pevca« znaten popust. Naroča se pri Pevski zvezi, Ljudski dom II. — Upravništvo Pevca.

Vse pri nas veljavne zbere odnosno naše dopisovalce vladno prosimo, da pri adresiranju pi-

sem ločijo naš naslov: Pevska zveza, Ljudski dom, II. nadstr. od naslova Zveze slovenskih pevskih zborov, ki uraduje v poslopju Glasbene Matice. — Pevska zveza.

Pevska zveza (Ljudski dom II) ima uradne ure mesto od 3. do 4. ure popoldne kakor dosedaj, od jutri naprej, razen sobote in nedelje, dnevno od pol dveh do pol treh popoldne. Za vse eventualne želje in poročila izven uradnih ur je na razpolago nabiralnik, oziroma beležna knjiga pri Slov. kršč. soc. zvezi. — Tajnik.

Orlovski vestnik.

Mladost, letnik XVI. — 1923. Štev. 1. (januar) je izšla. Prvi številki so pridejane fine platnice za celo leto (kot mapa za shranjevanje celega letnika). Papir je izredno fin in omogoča točno priobčevanje slik, ki jih bo list tudi letos prinašal. Uprava je ostala v Ljubljani (Ljudski dom), tiska jo pa Tiškovno društvo v Kranju. Uredništvo vodi še J. Hafner, Ljubljana, Sv. Petra c. 80. Stane za člane (ob anem s članarino) mesečno 2-50 Din, letno (na zasebni naslov) 80 Din. — Vsebinsko se Mladost letos spremeni z osirom na delokrog novih orlovskih tiskovin, ki so prevzele mnoge dosedanje naloge Mladosti naše. V glavnem postane Mladost bolj poljudno, splošno izobraževalen in vzgojen list za fante. Tvarino nekaterih strok bodo objavljali že znani in priljubljeni strokovnjaki. V 1. številki pričinja dr. Ivan Pregelj izvirno povest: Virgo victrix (Deva zmagovita) iz življenja današnje mladine na vasi. Zanimiva so tudi poročila o mladini

skem gibanju med Hrvati, Čehoslovaki in Francozi. Prihoduja številka izide v začetku februarja u pestro vsebino.

Turistika in sport.

SK Slovan. V redni občini zbor se vrši v nedeljo 4. februarja ob pol desetih popoldne v Prešernovi sobi restavracije »Novi svet« s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo funkcionarjev, 2. Volitev novega odbora, 3. Služajnosti.

BOLECINE? V obrazu? V udih? Poskusite pravi Fellerjev Elzafluid! Vi se boste čudili Do-brodejen pri drgnjenju celega telesa in kot kosmetikum za kožo, zobe in negovanje ust! Veliko močnejši in boljši kakor francosko žganje ter nad 25 let priljubljeni Z omotom in poštino 3 dvojnate ali 1 specialna steklenica 24 Din; 36 dvojnate ali 12 specialnih steklenic 208 Din s 5% doplačilom razpošilja: lekarnar EUGEN V. FELLER, STUBICA DONJA, Elzatrq št. 134, Hrvaško.

Meteorološko poročilo.

Ljubljana 306 m n. m. viš.

Čas opazovanja	Barometar v mm	Termometer v C	Plastrom. diference v C	Nebo, vetrov	Padavine v mm
19. I. 21 h	739.1	- 0.1	1.6	jasno S. VZD.	
20. I. 7 h	737	- 6.7	1.2	obl. jzah.	
20. I. 14 h	732.4	- 1.3	1	obl.	

Preselitev

Podpisana tordka naznanja, da je preselila svoje prostore s Poljanske ceste na Dunajsko cesio 21

Continental
Glavna zastopstva za Slovenijo: **VIKTOR BOHINEC**
trgovalna z gumijevimi izdelki
Lastna hidraulična stiskalnica za montiranje polnih obrocev na avtomobile.

Iščem stanovanje
s 2-4 sobami. Najemno plačam nekaj let naprej. — Naslov pove uprava lista pod številko 397.

Dve lepi sobi
event. s pritliklinami, se poceni oddaja v STICNI. — Pojasnila: »POSTNO LEŽE« STICNA ŠT. 3669.

Ženitna ponudba.
33 letni obrtnik, stalna služba, želi v svrhu ženitve znanja z dobro gospodično ali vdovo, ki je dobra gospodinja. — Ponudbe na upravništvo »Slovenca« pod šifro: »OBRTNIK«. 418

ISCEM SLUŽBE kot skladiščar
ali pri kakšni lesni trgovini ali kaj sličnega. Star sem 49 let, več slovenskega, hrvaškega, italijanskega in nemškega jezika v govoru in pisavi. — Naslov pove uprava lista pod št. 409.

KUHARICO
za TAKOJ sprejmo v Spod. šiški št. 91, II. nadstropje, levo. 406

KUHARICO
perlektno, popolnoma samostojno, zdravo in snažno iščemo za trgov. hišo proti dobri plači. Naslov pove uprava »Slovenca« pod številko 395.

Železniški uradnik,
30 let star, samski, želi v svrhu ženitve znanja s simpatično, resno, dobro situirano gospojo 20-26 let. — Ponudbe pod »ZELEZN. URADNIK« na upravo lista. Na anonimne ponudbe se ne ozira.

Knjigovodja-bilancist
dosedaj uslužben kot glavni knjigovodja pri raznih veleindustrijskih podjetjih, išče SLUŽBE, tudi izven Ljubljane. — Cenj. ponudbe pod »KNJIGOVODJA« na upravo »SLOVENCA«

UČENEC
star 15 let, zdrav, močan s 3 razr. ljudske šole, poštenih staršev. želi kot učenec vstopiti v kako trgovino, če mogoče s hrano in stanovanjem. Cenj. ponudbe na upravo lista pod »UČENEC 411«.

Izkušen oskrbnik
želi premeniti sedanje mesto na kako veleposstvo ali graščino. Izkušen je v poljedelstvu, živinoreji in gozdarstvu. — Dopise prosil na: L. R. 2000 poštno ležečo Celja. 385

Mal LOKAL
ODDAM V NAJEM na Laverci, ob glavni cesti, par minut od kolodvora. Naslov pove uprava lista pod številko 316.

Sukno
za promenadne in športne obleke v bogati izbiri
A. & E. Škaberne Ljubljana
Mestni trg 10

Snažno stanovanje
z 1 večjo sobo in event. še 1 manjšo s kuhinjo ter pritliklinami v parterju ali I. nadstropju, IŠČE mirna stranka brez otrok za mesec junij. Plača po dogovoru. — Ponudbe pod »Junij« na anončno družbo ALOMA COMPANY, Ljubljana, Kongresni trg št. 3.

Dva dijaka
sprejem na hrano in stanovanje. Kje, pove uprava lista pod številko 415.

Službo išče
trgovsko naobrazena gospodična, večša korespondence, strojepisja in stenografije v hrvaškem jeziku. Sprejela bi mesto KOMPTOARISTINJE ali blagajničarke v kakem večjem podjetju ali trgovini. Naslov pri upravi lista pod »Mariljva 412«.

Izurjena strojna pletilka
se sprejme takoj. — Naslov v upravništvu »Slovenca« pod številko 416.

Zajamčeno popravljene
Lokomobile
točno iz skladišč Zagreb in Ljubljana
Wolf-Lanz
vsake velikosti.
Stabilne in vozeče lokomobile
Lokomobilni kotli
Enoletno tvorniško jamstvo
Prvorazredno generalno popravljene
Popolnoma preizkušene
Kurjive z vsakim gorivom
Braća Fischer
d. d.
ZAGREB
Pantovčak 5

Duhovnim sobratom, sorodnikom, prijateljem in bivšim njegovim župljanom naznanjam, da je prečastiti gospod
Ivan Vidergar
kn. škof, svetnik in nadžupnik v pokoju
danes, v soboto, ob 5. uri zjutraj, previden s sv. zakramenti, v 79. letu svoje starosti, v Radomljah mirno v Gospodu zaspal.
Pogreb se vrši v ponedeljek, dne 22. t. m., ob 10. uri popoldne.
Prebлага pokojnika priporočam v molitev.
KAMNIK, dne 20. januarja 1923.
IVAN LAVRENCIČ,
dekan.

ZAHVALA.
Vsem, ki so spremili našo mater
JERO PRAVHAR
posesnico v Voklem
na zadnji poti, vsem, ki so izrekli sožalje in se spominjali pokojnice v molitvi, se tem potom toplo zahvaljujemo z iskreno željo, naj povrne Bog stotero vsem!
Voklo—Loški potok, dne 20. januarja 1923.
ZALUJOČI OSTALI.

ZAHVALA.
Ob smrti naše iskrenoljubljene mame, oziroma stare mame, gospe
Adele Baloh roj. Ahčin
Irgovke in posesnice na Jesenicah
smo prejeli toliko dokazov odkritega sočutja, da se nikakor ne moremo vsakemu posamezniku poseboj zahvaliti.
Zato izrekamo srčno zahvalo vsem, ki so nam kakorkoli izrazili sočutje, ali pa ki so drago pokojnico spremili na njeni zadnji poti.
Na Jesenicah, dne 20. januarja 1923.
Žalujoci rodbini Baloh - Arnejc.

Zahvala.
Vsem tistim, ki so spremili našega
RUDOLFA
na njegovi zadnji zemeljski poti v tako častnem številu, kakor tudi vsem, ki so ga med boleznijo tolažili, bodi izrečena najiskrenejša zahvala.
Tem potom se še posebej zahvaljujemo železničarski godbi za ganljive žalostinke in pevcev za v srce segajoča nagrobne pesmice.
Ljubljana—VIŠ, dne 20. januarja 1923.
RODBINA LOKOVA.

Nosite zaradi njihovih velikih prednosti **PALMA** kaučuk potpevnike in potplate

V boljšo restavracijo na deželo iščejo izučeno **KUHARICO** pridno in pošteno, če mogoče iz boljše družine. — Naslove sprejema upravništvo «Slovenca» pod: «KUHARICA 362».

Dekoracijski divan
NAPRODAJ po ugodni ceni. — Naslov pove uprava lista pod številko 396.

Travnik naprodaj
v Črni vasi. — Več povedo v Složicah št. 27. 391

Prodaja vina.
V večjih in manjših partijah je naprodaj VINO letnika 1922. Približna pojasnila daje: Ravnateljstvo nadbiskupskih dobara, Zagreb, Vlaška ulica 75.

Naprodaj je posestvo
v Gornjem Vrapču,
8 oralov vinograda, 1 oral vrta in 4 orali gozda. Hiša ima 3 sobe z verando in pritliklinami ter gospodarska poslopja in inventar. Vprašanja pri lastnici, BOSKOVA UL. 12, 3. nadstr., levo, ZAGREB.

POZOR VINSKI KUPCI!
Kdor želi kupiti izvrstnega vina po zmerni ceni, naj vpraša za naslov pri upravništvu «Slovenca» pod številko 404.

Vinogradno posestvo
v Ljutomerskih gorah naprodaj.
Dve novi viničariji, približno 10 oralov vinograda, 6 oralov gozda ter 3 orali njiv. — Ponudbe na upravništvu «Slovenca» pod številko 340.

NAPRODAJ JE nova, elegantna, masivna, polirana češnjeva oprava.
Obstoji iz spalnice, jedilnice in kuhinje pri M. GOGALU, mizarja na Bledu. Za pismeni odgovor je priložiti znamko.

Proda se klavir
dobro ohranjen. — Naslov pove uprava «Slovenca» pod številko 413.

Pletilni stroj št. 8
posodim pletilji, ki zna pletiti majice, bluze, obleke i. dr. — Naslov v upravi «Slovenca» pod številko 382.

Travnik naprodaj
v Ljubljani. — Naslov pove upravništvu «Slovenca» pod številko 389.

Smodnik, dinamon itd.
dobite proti potrdilu županstva pri: tvrdki FR. STUPICA, založja železnice in poljedelskih strojev v LJUBLJANI, Gosposvetska cesta št. 1, poleg «Figovca» 370

NAPRODAJ JE HARMONIJA
(6 oktav) in PIANINO-HARMONIKA. — Ogleda se lahko pri LAH, meh. delavnica, Sp. šiška, Celovška cesta 13.

PROSTOVOLJNA DRAŽBA celokupne opreme KINO »GRIKA«
v DRAVOGRADU (Benzinagregat, Projektionsapparat, sedeži, pianino itd.) se vrši dne 26. januarja 1923 ob 12. uri v kino dvoranah. 357

Ponošene obleke
KUPI upokojeni uradnik z veliko frizuro. — Ponudbe prositi na upravo lista pod «HVALEZNOST».

KAVARNO ali GOSTILNO
dobro ideočo v letni in zimski dobi, želim KUPITI ali v NAJEM vzeti v večjem kraju v Sloveniji. — Ponudbe pod FLOTTER BETRIES 10437 na KIENREICHS Anzeigungsvermittlung Ges., GRAZ, Sackstrasse 4. 251

MALO POSESTVO
tik farne cerkve, je naprodaj. Obstoji iz dveh zidanih hiš z gospodarskimi poslopiji, zraven velik sadni vrt, 3 njive, travniki, gozd; primerno za vsako obrt. V hiši je bila dolgo trgovina in gostilna. Pripravno je tudi za pekarijo, ker daleč okoli ne obstoji. Oddaljeno je tričetrt ure od postaje Sv. Peter v Savinjski dolini. Naslov: FRANJO KORUN, Sv. Jurij ob Taboru, samo osebno. Prodajam tudi samo HISO z vrtom. V hišah je električna razsvetljava. 366

ZAHVALA.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so spremili mojega ljubljeneega, nenadomestljivega soproga na njegovi poslednji poti k večnemu počitku, najsrčnejša zahvala. Posebno se zahvaljujem preč. gg. župnikoma Barle in Čik za spremstvo mojega soproga na zadnji poti in za tolažilne besede, kakor tudi vsem stanovskim tovarišem za mnogobrojno udeležbo pri pogrebu in končno vsem za izraženo sočutje.

V Ljubljani, dne 16. januarja 1923.

Zalujoča JOSIPINA JURDA, vdovljena ARMIC, roj. RAMOVŠ.

Iščemo

knjigovodjo (knjigovodkinjo)

zmožnega bilanca, če le možno večjega v spedičisti branži ter hrvatekega in nemškega jezika. — Ponudbe z navedbo zahtevka plače na

ALOIS FREUND I SIN, Osijek III.

Redna zveza
iz Bremena preko Southampton, Cherbourga v New York potom prekrasnih ameriškanskih vladnih parobrodov United States Lines.

PRIHODNI ODHODI:
America 7. febr. 11. apr.
President Harding 14. feb. 21. marec
George Washington 21. feb. 28. marec
President Roosevelt 28. febr. 4. apr.

Zahtevajte prospekt in plovo listino št. 145.

UNITED STATES LINES
BELGRAD, Trnavska ulica 1, in vse večje potne pisarne.

Poravnajte naročnino!

Predpust 1923!

- Svila za plesne obleke
- Krep " " "
- Atlas " " "
- Balist " " "
- Etalon " " "
- Rokavice za dame in gospode
- Nogavice za dame in gospode
- Etida toaletni izdelki

LJUBLJANA
Mestni trg 10

Premog in cement
stalno v zalogi pri

H. Petrič, Ljubljana
Dunajska cesta 33. Tel. 366.
Skladišče «Balkan».

JETIKA!
Dr. Pečnik ordinira za jetične izven torika in petka vsaki dan v St. Jurju ob južni žel. pri Celju. Citajte njegove 3 knjige o jetiki.

Dve posestvi
srednje veliki, večje in malo, naprodaj blizu Konjic. — Osebno pojasni Ivan Jurca, Konjice 35.

Naprodaj je enonadstropna hiša
v Celju, 10 minut od kolodvora z moderno opravljenim prodajalno, delavnico, dvoriščem in vrtom. Električna razsvetljava, parketirane sobe itd., vse v najboljšem stanju. Reflektira se samo na resne kupce. Dopisi na POŠTNI PREDAL 31, CELJE.

Cvetlične čebule
hijacint in tulipanov iz Holandske so prispale. 341

Cenik raznih semen
je pravkar izšel in ga pošljemo na zahtevo. SEVER in KOMP., Ljubljana, Wollova ulica 12. 342

PERILO

za dame, gospode in otroke po zmernih cenah pri **A. SINKOVIC** nasl. K. SOSS LJUBLJANA, Mestni trg št. 19

!!! AUTO !!!

BENCIN OILJE MAST PNEUMATIKA VSA POPRAVILA IN VOZNE

Le prvovrstno blago in delo po solidnih cenah nudi **JUGO-AUTO** d. z. o. z. v Ljubljani.

Priporočajo se sledeče domače tvrdke:

(Objava 4 dinarje.)

ELEKTROTEHNIČNO PODJETJE
Ivan Bogataj, konces. elektrotehnično podjetje, Sv. Petra cesta 30.

KLEPARJI:
Remžgar & Smerkol, Florijanska ul. 13
Produktivna zadruga kleparjev, inštalaterjev, kolarjev in krovcev v Ljubljani, Kolodvorska ulica št. 28
Korn T., Poljska cesta št. 8.

KLOBUKE in TELOV. POTREBŠČINE:
Kunovar Ivan, Stari trg št. 10.

KONFEKCIJSKA TRGOVINA:
Olup Josip, Pod Trančo.

MEHANIČNA DELAVNICA:
pisalne, računske, razmnoževalne in druge pisarne, stroje popravlja in prenavlja Ludovik Baraga, Selenburgova ulica 6/1.

PARNA PEKARNA:
can Schreyer nasl. Jakob Kavčič, Ora-dišče št. 5.

STAVB. IN GALANT. KLEPARSTVO:
Ferenc & Fuchs, Ljubljana, Mirje št. 2.

SPEDIJSKA PODJETJA:
«Orient» d. d., Sodna ulica 3, Tel. 463.
Ranzinger R., Cesta na juž. železn. 7-9.

TRGOVINA Z ZELEZNINO:
Sušnik A., Zaloška cesta št. 21, Ljubljana

TRGOV. Z DEZNIKI IN SOLNČNIKI:
Mikuš L., Mesni trg 15.

TRGOV. Z ZELEZNINO IN CEMENTOM:
Erjavec & Turk pri «Zlati lopati», Valva-zorjev trg št. 7.

ZALOGA POHISTVA:
F. Fajdiga sin, Sv. Petra cesta št. 17.

Naprave za ledenice in hladilnice

dobavlja takoj

Josip Milković

Telefon 11 - 93. Zagreb Mošinska 2.

TUNGSRAM
1/4 WATT

Naznanilo
našim cenj. odjemalcem Dolenjske in Belokranjske, katerim na ljubo smo odprli v **Novem mesiu** podružnico naših ameriškanskih **Singer šivalnih strojev** ter nudimo cenj. občinstvu vse za šivalne stroje potrebno kot: **Singer o.i.e., Singer igle, Singer svilo, Singer sukanec, Singer nadomestne dele etc.** S spoštovanjem **Singer šivalni stroji, Bourne & Co.** Novo mesto, Glavni trg 46.

Iščem izšolano

- odgojiteljico -

k enoletnemu otroku. — Prijazne ponudbe z označbo zahtevkov na: **DR. IGUNO FIRST, OSLEK III.**

Zelo lep PES

čistokrvne volčje pasme, že nekoliko dre-siran, dober čuvaj, star 11 mesecev, je po ugodni ceni naprodaj. Naslov pri

Aloma Company, Ljubljana, Kongresni trg št. 3.

Ako še niste, pošljite naročnino!

ELIN, družba za električno industrijo d. z. o. z.

ELIN gradi električne centrale.
ELIN proizvaja in dobavlja vse električne stroje in elektrotehnične aparate in izdelke.
ELIN projektira brezplačno vse naprave in obrate, ki so v zvezi s elektrotehniko.

Tehnične pisarne in zaloge: Ljubljana, Dunajska cesta palača Ljubljanske kreditne banke, mar bor, Veutrinjska ulica 11.